

Pingstförsamlingen i Lindesberg 1918-2000

Josef Bergkvist

Te3b
Naturvetenskapliga
programmet
Lindeskolan
2001

Specialarbete i historia
Handledare: Bertil Strömbäck

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	Sid
Inledning	1
Den svenska pingströrelsen	2
Tabor	4
Filadelfia	7
Ledarskap och beslutsfattande	14
Utposter	16
Barn- och ungdomsarbete	18
Mission	20
Sammanfattning	22
Källförteckning	23
Bildförteckning	24
Bilaga: Medlemsutveckling 1918-2000.....	25

Den svenska pingströrelsen

I början av förra seklet uppstod i Nordamerika en rörelse som senare kom att kallas pingströrelsen. Anhängarna sökte efterlikna den bild av det kristna livet och den kristna församlingen som beskrivs i Nya Testamentet, och det betonades att kristna i alla tider kan få del av de andliga gåvorna som de första kristna upplevde, exempelvis tungomålstalande, profetia och helbrägdagörelse. Mest känd blev rörelsen för tungomålstalandet, vilket innebär att med den Helige Andes hjälp tala språk som man inte tidigare kunnat. Detta tillämpas dels som ett bönespråk mellan människa och Gud, och dels vid gudstjänster för att frambära profetior. Benämningen pingströrelse syftar på att de första kristna fick del av den helige Ande i Jerusalem på pingstdagen.¹ Tron på Bibeln som Guds ofelbara ord är någonting som kännetecknat rörelsen. Bibeln inte bara innehåller Guds ord, den är Guds direkta tilltal till människorna.²

Omkring nyåret 1907 fick pingstväckelsen sina första insteg i Sverige. Det var ifrån Skövde, Arvika och Stockholm som man först fick höra talas om den nya rörelsens yttringar, men väckelsen spreds snart ut över landet, i synnerhet bland baptistförsamlingarna.³ Därigenom ärvde den också den baptistiska dopsynen, där dopet anses vara ett beslut som den enskilde individen bör fatta, varför man praktiserar troendedop istället för barndop. Den svenska pingströrelsens ledande gestalt kom att bli Lewi Pethrus, föreståndare för Filadelfiaförsamlingen i Stockholm. 1913 blev den församlingen utesluten ur Baptistsamfundet, eftersom den tillät även troende och döpta som inte tillhörde Baptistsamfundet att delta i nattvardsfirandet. Många menade dock att den bakomliggande orsaken var församlingens annorlunda trosyttringar och utöver landet var det många som protesterade. I och med uteslutningen av Filadelfiaförsamlingen i Stockholm började pingströrelsen alltmer framträda som en egen självständig rörelse, efter att tidigare mest ha varit en angelägenhet för de redan etablerade samfundet. Det handlade inte längre enbart om kristna som fick en förnyad gudsupplevelse genom Andens dop, utan rörelsen började även nå de som inte var troende. Utöver landet bildades också många helt nya pingstförsamlingar i en allt snabbare takt.⁴ Däremot bildades aldrig något pingstsamfund i Sverige, utan man betonade varje församlings rätt att vara fristående och självbestämmande. Den modellen ansågs stämma bäst överens med den mönsterbild av församlingen som gavs i Apostlagärningarna och de nytestamentliga breven, där man inte kunde finna stöd för någon samfundslignande organisation. Församlingarna skulle istället ha kontakt och gemenskap med varandra genom konferenser, evangelistveckor, predikantsamlingar m.m. Samarbetet ökades så småningom bland annat genom gemensamma bokförlag, veckotidningen Evangelii Härold, dagstidningen Dagen och IBRA Radio.⁵ Trots att man tog avstånd från den "obibliska" samfundsmodellen utvecklade pingströrelsen tidigt någon form av informell samfundsstruktur med Lewi Pethrus som den självklare ledaren och Filadelfiaförsamlingen i Stockholm som ett viktigt föredöme för de andra församlingarna.⁶

Den nya rörelsens möten med inslag av tungomålstalande och högljudd bön möttes av kompakt motstånd från de flesta etablerade samfundet, men väckte även stort uppseende i media och från andra delen av 1910-talet till slutet av 1920-talet fick rörelsen mycket uppmärksamhet både i rikspressen och i lokaltidningarna. Tidningarna hade artiklar där läkare varnade för rörelsen och gjorde långa utlåtanden som beskrev hur pingstmötena gjort människor sinnessjuka. Vid ett flertal tillfällen beskrevs även hur polisiära ingripanden krävts för att upprätthålla ordningen i samband med de "våldsamma tungomålsexcesser" som förekom på mötena. Pingströrelsen betraktades allmänt som en samhällsfarlig sekt.⁷ Hur många pingstvännar som fanns under rörelsens första årtionden är svårt att avgöra, då rörelsen då var mindre organiserad och inte hade någon officiell gemensam statistik, men undersökningar visar att 1915 fanns sexton pingstförsamlingar i Sverige med något över ett tusen medlemmar, varav Filadelfiaförsamlingen i Stockholm utgjorde de flesta. 1920 hade antalet pingstförsamlingar blivit fler än hundra med över femtusen medlemmar.⁸

¹ Linderholm, Emanuel: "Pingströrelsen", s 3-4

² Hofgren, Allan: "Svenska trossamfund", s 96-97

³ Söderholm, G.E.: "Den svenska pingstväckelsens historia 1907-1927", s 252-255

⁴ Hofgren, Allan: a a, s 94-96

⁵ Björk, Annika: "Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu", s 2

⁶ Aronson, Torbjörn: "Guds eld över Sverige", s 24

⁷ Sundstedt, Arthur: "Pingstväckelsen och dess vidare utveckling", s 168-176, "Pingstväckelsen och dess genombrott", s 192-199

⁸ Sundstedt, Arthur: "Pingstväckelsen och dess vidare utveckling", s 277-279

*"Vi äro nu här en liten församling på elva medlemmar. Vi ha ingen lokal utan samlas i hemmen, tills Herren visar oss något annat. Vi vilja i allt förbida hans ledning och följa eld- och molnstoden. Vål är Satan vred, men Jesus har segrat, så också vi. Halleluja! Ja, Jesus kommer snart, då lyftas vi som frigjorda örnar från jorden, till hans underbara möte."*⁹

- Carl Grönlund efter bildandet av Taborförsamlingen i Lindesberg

⁹ Evangelii Härold 14 juni 1918

Tabor

När pingstväckelsen år 1907 drog fram över Sverige berördes även Lindesberg, även om det inte märktes i samma utsträckning som på många andra platser i området.¹⁰ Människor som upplevt Andens dop eller känt sig dragna till den nya rörelsen samlades till bön i hemmen, utan att för den skull organisera sig i någon församling. Den pingstförsamling som bildades i Lindesberg elva år senare var dock en följd av väckelsen 1907.¹¹

Omkring tretusen människor var i slutet av 1910-talet bosatta i Lindesberg.¹² I juni 1918 kunde dessa i Bergslagsposten läsa om att den omtalade religiösa extasen nu även nått deras stad och vilka konsekvenser det medfört:

TUNGOMÅLSEXESSER I LINDESBERG!

Här i Lindesberg har sedan någon tid förekommit tungomålstalande som nu lett till ledsamma följder. En 30-årig lägenhetsinnehavare som varit en av de ivrigaste har blivit vansinnig och omhändertagits av myndigheterna.

Exesserna har stundom pågått från eftermiddagen till framemot morgonen. Predikanter eller föreningar har ej medverkat, utan rörelsen har växt fram genom enskilda personers religiösa grubbel. Världskriget är ett tecken på Kristi snara återkomst och för att bereda sig för den yttersta domen har man vakat och bedit utan bekymmer för det jordiska.

Man har även försökt sig på att bota sjuka, en gammal puckelryggig gumma har de "väckta" sökt befria från puckeln genom böner. Då detta misslyckades greps den ovannämnde lägenhetsinnehavaren av sorg och tvivel som utmynnade i sinnesförvirring. Han stängde in sig i lägenheten. Då kom en dag en skara av de "väckta" tågande förbi hans fönster, sjungande och med stavar i händerna. Åsynen härav hade till följd att den olyckliga mannens tillstånd förvärrades och omtöcknades. Han har nu forslats till Örebro, där han tillsvidare förvarats i en fängelsecell i väntan på plats på hospital. Väckelsen i Lindesberg har genom denna händelse något avmattats.¹³

Söndagen därpå, den nionde juni 1918, bildades Taborförsamlingen i Lindesberg hemma hos familjen Grönlund på Östermalm. Det var fyra män och sju kvinnor som längtade efter bön och ett "rikare gudsliv", av ett slag man saknat i de tidigare sammanhangen. Andens dop och gåvor upplevdes som en väsentlig del av det kristna livet, och man ville ha en församling där pingstens budskap hade en naturlig plats. Det ansågs viktigt att församlingen var "fri", oberoende av samfundstillhörighet, eftersom det var den "nytestamentliga principen" för hur en församling skulle fungera. Övertygelsen att alla troende och döpta hade rätt att delta i nattvarden sades vara en bärande grundtanke, samma ställningstagande som fått Filadelfiaförsamlingen i Stockholm att uteslutas ur Baptistsamfundet fem år tidigare.¹⁴ Två av medlemmarna hade tidigare tillhört stadens baptistförsamling, en hade varit frälsningssoldat och tre stycken var troende utan församlingstillhörighet.¹⁵ De övriga fem hade samma dag blivit döpta i Bottenån vid Lindgrens grotta, dit man sjungande marscherat med musikinstrument och tältredskap tillsammans med pingstvännern från Vanneboda och Ervalla. Efter dopförrättningen hade man samlats till möte hemma hos Grönlunds på Östermalm med "sång, bön och vittnesbörd i

¹⁰ Söderholm, G. E.: "Den svenska pingstväckelsens historia 1907-1927", s 349-350

¹¹ Tjugofemårsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1918-1943

¹² Johansson, Kerstin: "Lindesberg – sommarstad vid sekelskiftet", s 11

¹³ Bergslagsposten 3 juni 1918

¹⁴ Tjugofemårsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1918-1943

¹⁵ 40-årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg

Andens kraft".¹⁶ Kontakter med pingstförsamlingen i Vanneboda, som Lewi Pethrus hade grundat ett år tidigare, var en bidragande faktor till Taborförsamlingens bildande, och Vanneboda pingstförsamlingens föreståndare, Karl Führ, var också den som ledde de enkla ceremonierna kring församlingsbildandet. Efter att ha nedtecknat namnen på dem som ville stå för Gud och tro på hela hans ord, lovade de Gud och varandra trohet, varefter de överlämnade sina liv i Guds händer. Carl J Grönlund valdes till föreståndare och Eric Andersson till diakon och sekreterare.¹⁷ Namnet som församlingen valde förknippas med en händelse som beskrivs i Nya Testamentet, benämnd Kristi förklaring. Då Jesus befann sig på ett högt berg förvandlades han inför tre av sina lärjungar så att hans ansikte "lyste som av solen, och hans kläder blev vita som ljuset". Samtidigt hördes en röst ifrån himlen som sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom." Enligt traditionen tilldrog sig denna händelse på berget Tabor.¹⁸

De första åren hade man ingen gudstjänstlokal, utan mötena hölls i hemmen, ofta hemma hos Carl och Mathilda Grönlund, undantaget större satsningar då man hyrde Folkets hus, Templarlokalen eller Logen David. Man hade flera möten i veckan med tillresande predikanter och evangelister, och om inget "vittne" fanns i trakten så hade man bönemöten som kunde vara i tiotals timmar. Varken "världen", eller de andra kristna i staden, hade någon förståelse för pingstvännerna, men man arbetade vidare i tro på att det var Guds vilja. De offentliga sammankomsterna stördes ibland av människor som tog tillfället i akt att driva med församlingen, och inte heller från de lokala dagstidningarna upplevde man tillmötesgående. Efter tidningsartiklar som den ovan, kan man lätt förstå om lindesbergarna var misstänksamma mot Taborförsamlingen och dess anhängare. Efterhand började dock flera troende i staden söka upp dessa stugmöten, och fann i Taborförsamlingen en plats där de kände sig fria att utöva sin tro i enlighet med deras inre övertygelse. Troligtvis hade församlingstillväxten vid den här tiden dock varit större om inte pingströrelsens anseende varit så fläckat. Samtidigt var nyfikenheten i staden stor, och när församlingen hade sina dopförrättningar i Lindesjön hade man hundratals människor som åskådare.¹⁹

År 1923, då församlingen hade vuxit till ett femtiotal medlemmar, hyrdes en lokal på Skolgatan 3, där verksamheten bedrevs de kommande tolv åren. Året därpå flyttade Grönlunds ifrån Lindesberg, men man fortsatte verksamheten utan föreståndare. För predikan stod fortfarande de många resande predikanter och evangelister, som för tillfället befann sig i området.²⁰ Att ha en heltidsanställd predikant var inte heller något man eftersträvade, utan predikanterna och evangelisterna som besökte församlingen fick endast stanna en begränsad tid. I årsmötet 1925 beslutades att "vittnen, som besöka oss, och för vilka församlingen känner förtroende såsom lämpliga på dessa trakter, skulle uppmanas att stanna någon tid, i regel 14 dagar, 3 veckor eller högst en månad". För att gardera sig så att man alltid hade någon som predikade, valdes församlingsmedlemmen C L Palmgren, till församlingens predikant, vilket innebar att han stod för predikan då inga andra "vittnen" befann sig i trakten.²¹

När Eric Andersson år 1924 flyttade till Stockholm blev det aktuellt att välja en ny diakon och sekreterare. Det blev Martin Palmgren, som efter femton års utlandsvistelse hade återvänt till Lindesberg där han genast sökt upp "den nya rörelsen" som han kommit i kontakt med och som han beskriver det, "helt förändrat min livsinställning". Palmgren valdes också till föreståndare då Grönlund flyttade vilket han dock avsåg sig, men då det var många som ännu inte upplevt dopet i den Helige Ande, och utan det inte ansågs ha "Andens sanktion" för uppdraget, fick Palmgren under fem års tid vara "fungerande föreståndare" för församlingen.²² Under den här tiden hade Palmgren många uppgifter i Taborförsamlingen. Förutom föreståndare, diakon och sekreterare, var han samtidigt söndagsskollärare, vaktmästare och kassör.²³

I oktober 1929 fick församlingen sin första heltidsanställda predikant, Gunnar Pihl, vilket inte på något vis betydde att han var den ende som predikade i församlingens samlingar.²⁴ Under hans första år som föreståndare fick församlingen besök av ytterligare trettio "vittnen".²⁵ Här är ändå en början på en stor förändring inom församlingen, när man går ifrån att ha haft många olika predikanter och en vald reserv, till att ha en anställd predikant som ibland avlöses av någon besökare.

¹⁶ Verksamhetsberättelse skriven vid Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 50-årsjubileum

¹⁷ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948", s 4-6, 14

¹⁸ Hedegård, David och Saarisalo, Aapeli: "Biblisk uppslagsbok", s 995

¹⁹ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948", s 4-6, 14

²⁰ Ibid, s 5-6, 14

²¹ Protokoll förda vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöten 4/1 1925 och 1/1 1927

²² Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948", s 6, 14, Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 4/1 1925, Dagen 8 september 1968 – "Vittnesbörd från den första tiden"

²³ Årsberättelser och protokoll förda vid årsmöten för Taborförsamlingen i Lindesberg åren 1924-1929

²⁴ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1929

²⁵ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1931

Åren 1929-1930 uppstod en konflikt inom pingströrelsen, som först och främst rörde organisationsformen för missionsverksamheten. Pingströrelsen i Sverige har ju hittills inte organiserat sig i något samfund och har även varit emot övergripande missionsstyrelser. En hjälpexpedition, kallad Svenska Fria Missionen, bildades dock med A. P. Franklin i ledningen, vilken skulle hjälpa lokalförsamlingarna i missionsärenden. Det visade sig att A. P. Franklin inte delade kritiken mot en övergripande missionsstyrelse som Lewi Pethrus och många andra gav uttryck för. Istället ville han skapa ett centrum för pingstväckelsens yttre mission, och försökte göra Svenska Fria Missionen till grunden för detta. Lewi Pethrus slog fast att missionsledningen helt skulle ligga i lokalförsamlingarnas händer, annars följde man inte "den bibliska missionspraxisen". I samband med diskussionerna kring Svenska Fria Missionen blev Franklin utesluten ur Filadelfiaförsamlingen i Stockholm, efter att bland annat utgivit andras böcker under eget namn. Runt om i landet uppstod grupper som sympatiserade med Franklin och dessa kom i konflikt med de som stödde Filadelfiaförsamlingens agerande.²⁶ Även i Lindesberg fick man känna av konflikten. Flera medlemmar lämnade församlingen, och den ökning av medlemssiffrorna, som innan varit rådande, övergick i tillbakagång. Församlingen minskade från nittio medlemmar till drygt sjuttio. Gunnar Pihl beskrev det som en "storm, som – uppväckt av våra fiender – gått fram över hela pingstväckelsen". Men konflikterna hade inte enbart negativa effekter på församlingen. Den konfliktfyllda tiden förde församlingsmedlemmarna närmare varandra. "Men liksom en storm i lekamlig bemärkelse verkar renande och befruktande, så har även denna andliga storm haft med sig renare luft och verkat befriande i många avseenden." Pihl ansåg till och med att det som först tyckts vara en prövning, "i själva verket var en välsignelse i enlighet med Herrens ord."²⁷ När någon i församlingen såg tillbaka på den tiden, mindes han den med att man "sällan fått vara med om sådana bönenöten som då".²⁸

Efter en tremånaders vakanstid efterträddes Gunnar Pihl i april 1932 av Martin Ågren, som efter att förut ha varit evangelist nu flyttade till Lindesberg för att bli församlingsföreståndare. Tiden efter det beskrivs som en "härlig tid". Man upplevde hur "anden föll, så att sångarna ibland inte längre kunde 'göra tjänst', utan måste hängiva sig åt lovprisning och jubel inför Herrens ansikte." Mötena var så välbesökta att man ibland tvingades stänga ute folk, eftersom alla inte fick plats.²⁹ Det stora intresset för församlingens sammankomster gjorde det aktuellt att skaffa en ny och rymligare lokal och en tomt för det ändamålet inköptes. Eftersom de ekonomiska behoven för detta ändamål hade fyllts, ansåg Ågren med församlingen att Gud "givit sin sanktion till denna handling".³⁰

²⁶ Sundstedt, Arthur: "Pingstväckelsen och dess utbredning", s 45-48, 53, 55-64, 69-82, 84

²⁷ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1930

²⁸ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948", s 15

²⁹ Ibid, s 6, 15, 19

³⁰ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1933

Filadelfia

Filadelfia är grekiska och betyder brödrakärleken. I Nya Testamentets Uppenbarelsebok är det hemorten för en av de sju församlingar som aposteln Johannes skriver till.³¹ För en svensk i mitten av 1930-talet var namnet Filadelfia kanske inte så mycket förknippat med någon gammal frygisk stad i närheten av Efesos, men desto mer med de omkring 150 pingstförsamlingarna i Sverige som hade antagit det namnet.³² I Lindesberg uppmärksammade församlingsmedlemmarna att inte alla främlingar och tillresande associerade till pingströrelsen när de hörde namnet Tabor.³³ Därför beslutade man 1933 att ändra församlingens namn till Filadelfia.³⁴ Namnändringen genomfördes två år senare i samband med invigningen av församlingens nya lokal. Den artonde augusti 1935 kunde församlingen för första gången fira gudstjänst i den nya Filadelfiakyrkan på Koppgatan 4, vilket fortfarande är församlingens säte.³⁵ Gudstjänstlokalen rymde trehundra personer och församlingen hade omkring nittio medlemmar varav hälften bodde i staden.³⁶

Zander Åberg efterträdde Martin Ågren som föreståndare 1936. Åberg var en ekumen som gärna samarbetade med andra församlingar och under hans tid började församlingen bli mer accepterad av invånarna i staden. Församlingsmedlemmarna upplevde större förståelse från de utomstående, och där var säkerligen församlingens öppnare attityd mot andra kyrkor en bidragande orsak.³⁷ Församlingen kände sig heller inte längre motarbetade av tidningarna i staden, utan tvärtom upplevde man välvilja ifrån deras sida, så till den grad att man till och med skickade tackbrev till tidningarna för deras tillmötesgående.³⁸ 6 maj 1937 anordnades den första Bergslagskonferensen i Lindesberg med två indiska predikanter som talare. De tre mötena blev välbesökta och människor från hela Bergslagen kom för att lyssna.³⁹ Bergslagskonferensen har sedan dess varit en tradition som varje år på Kristi himmelfärdsdag arrangerats av Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg.⁴⁰

Manne Paulsson blev församlingens pastor och föreståndare 1942, efter att tidigare under några månader varit dess vakanspastor, men då han blivit "älskad och omtyckt av alla" beslutade församlingen att kalla honom som sin ordinarie föreståndare. Hans första föreståndarskap varade till 1945 och under den tiden var det många, särskilt ungdomar, som kom till tro, döptes i både vatten och den helige Ande, samt blev medlemmar av församlingen. Man upplevde även att sjuka blev botade när man bad för dem. Församlingen växte och arbetet utvidgades på många områden. Det var, om man använder Abner Dahls mer renodlade pingsttermer, "en härlig väckelse".⁴¹

När Paulsson flyttade till Liberia som församlingens missionär blev Abner Dahl ifrån Stockholm föreståndare för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg. Församlingen fortsatte att expandera, den snabbaste ökningen under en femårsperiod i församlingens historia sammanfaller med Paulssons sista tid och Dahls första som föreståndare, 1943-1947, då församlingen ökade med mer än hundra medlemmar, varav drygt femtio genom dop. Filadelfiaförsamlingen fortsatte att glädja sig åt den öppenhet som lindesbergarna visade mot församlingen och det intresse som allmänheten visade för dess budskap. Dahl konstaterade att församlingen blivit "en makt att räkna med i vår stad" och att församlingen "vunnit aktning och förtroende inom alla samhällsklasser". Somrarnas tältmöten var fullsatta kväll efter kväll och på ett av församlingens sommarmöten 1946 var fyratusen människor samlade för att lyssna till strängmusiken från Filadelfiaförsamlingen i Stockholm tillsammans med Carl Öst och Martin Persson. "Det var antagligen det största frikyrkomötet som någonsin hållits i Lindesberg", konstaterade Dahl och rekordet har antagligen inte slagits än, även om man också det följande året hade tusentals lindesbergare som åhörare på sommarmötena. Man blev även tvungen att utöka antalet sittplatser i Filadelfiakyrkan så att församlingens möteslokal nu rymde 350 personer. I samband med renoveringen inrättade man också ett nytt rum på nedervåningen med plats för hundra personer samt färdigställde en ny expeditjonslokal. Man upplevde alltså att man hade "öppna dörrar" och just därför ökade man intensiteten i verksamheten, eftersom man aldrig kunde veta hur länge denna öppenhet skulle fortsätta och det gällde att "rädda vad som räddas kan innan dörrarna åter

³¹ Lindqvist, Evald: "Bibeln – Namn för namn", s 80

³² Sundstedt, Arthur: "Pingstväckelsen och dess utbredning", s 393-399

³³ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år", s 15

³⁴ Stadgar för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 5 maj 1933

³⁵ Tjugofemårsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1918-1943

³⁶ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 30 år", s 11, 14

³⁷ Ibid, s 7

³⁸ Protokoll fört vid Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1941

³⁹ Bergslagsposten 5 och 7 maj 1937

⁴⁰ Församlingens årsberättelser 1937-2000

⁴¹ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 30 år 1918-1948", s 7, Församlingens årsberättelser 1942-1945

stängas".⁴² 1940-talet var en tid då pingströrelsen i hela Sverige, från att tidigare ha varit en förlöjligad och bespottad rörelse, nu höll på att bli accepterad, till och med respekterad av utomstående. 1930-talet hade varit pingströrelsens mest expansiva årtionde, då den vuxit från 30 000 till omkring 70 000 medlemmar. Pingströrelsen kunde inte längre betraktas som någon liten marginell företeelse.⁴³

"Enhetstanken har under hela året aktuell", deklarerade Abner Dahl i sin sammanfattning av år 1946. Enheten avsåg ett ökat samarbete mellan alla församlingar i staden som praktiserade troendedop, till skillnad från barndop. "Döparförsamlingarna" hade under året haft gemensamma möten, en enhetskonferens och en ungdomskonferens. Dessutom hade Filadelfiaförsamlingen och Elimförsamlingen haft friluftsmöten tillsammans hela sommaren. Dahl menade att "alla dessa möten har varit av Gud rikt välsignade" och församlingens mening var att "mycket skulle vinnas för Guds rike om döparförsamlingarna kunde enas".⁴⁴ Enhetstanken var inte bara aktuell i Lindesberg utan över hela landet. Drygt ett år tidigare hade Lewi Pethrus tagit initiativet till att sammankalla en konferens för samtliga baptistiska samfund i landet. Den planerade konferensen mötte dock motstånd både inom Pethrus egen församling och bland ledande pingstväänner ute i landet. En stor grupp inom rörelsen var emot varje form av samarbete med andra samfund, och ansåg inte att pingströrelsen hade något att vinna på en organiserad döparenhet.⁴⁵ I december 1944 kom dock enhetskonferensen till stånd, när över ett tusen representanter för Sveriges döparförsamlingar samlades i Filadelfiaförsamlingen i Stockholm. Konferensens konkreta resultat var dels en djupare förståelse mellan samfunden, dels en uppmaning till att inleda samarbete på lokalplanet.⁴⁶ I Lindesberg lydde man alltså denna uppmaning, och gick på Lewi Pethrus linje i en fråga som splittrade rörelsen. Enhetssträvandena togs till och med på så stort allvar att Filadelfiaförsamlingen tog initiativet till ett samgående med Elimförsamlingen, vilket dock avvisades och enhetssträvandena rann snart ut i sanden. Att samarbeta med församlingar som inte praktiserade troendedop ansågs otänkbart och till alliansmötena röstade församlingen "så gott som enhälligt" nej.⁴⁷

Dagstidningen Dagen startades på Lewi Pethrus initiativ 1945, eftersom han ansåg att det behövdes en kristen röst i samhällsdebatten. Många pingstväänner hade dock en annan inställning än Pethrus. En stor grupp menade att pingströrelsen inte skulle involvera sig i politik, utan syssla med att sprida det kristna budskapet. Politik ansågs inte som något fel i sig, men det var inte någonting som pingströrelsen skulle prioritera.⁴⁸ I Lindesberg var man dock relativt tidigt med på noterna. Dagen och veckotidningen Evangelii Härold beskrevs som "våra tidningar" och man började också prenumerera på Dagen åt olika institutioner, som sjukhuset och sanatoriet.⁴⁹ Fyra år efter att dess första nummer hade tryckts hade tidningen Dagen femtio prenumeranter i församlingen.⁵⁰

Startandet av Dagen var en viktig orsak till den kanske allvarligaste konflikten i den svenska pingströrelsens historia, vilket var schismen mellan dess två främsta företrädare, Lewi Pethrus och Sven Lidman. Den senare hade kommit med i pingströrelsen 1921 och därefter framträtt som en okonventionell och färgstark predikant, samt varit redaktör för pingströrelsens veckotidning Evangelii Härold i 26 år. Lidman var en av de främsta motståndarna till startandet av Dagen, och när han i början av 1948 öppet kritiserade Lewi Pethrus för maktfullkomlighet, kommersialism och ekonomiska oegentligheter, reagerade rörelsens folk kraftigt. Sven Lidman blev utesluten ur Filadelfiaförsamlingen i Stockholm, och därmed i praktiken ur nästan hela den svenska pingströrelsen, eftersom de flesta var lojala mot Pethrus och bojkottade Lidman och hans anhängare.⁵¹ När rörelsens två ledargestalter skildes åt på detta dramatiska sätt skakades rörelsen djupt. Konflikten var heller knappast någon intern angelägenhet som bara berörde pingstväännerna i landet, utan båda Pethrus och Lidman var vid det här laget rikskändisar. När Sven Lidman i Aftonbladet publicerade sina anklagelser mot Lewi Pethrus var innehållet så till den grad intressant för svenskarna att Aftonbladet till och med sålde fler exemplar än när andra världskriget bröt ut. Konflikten orsakade även splittring inom rörelsens pressorgan och hela Evangelii Härolds redaktion avgick med Sven Lidman, däribland Zander Åberg som blivit tidningens andreredaktör efter att han slutat som föreståndare för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg sex år tidigare.⁵² Lidmanstriden var alltså på intet sätt någon avlägsen eller ointressant företeelse för församlingen i Lindesberg och även Sven Lidman själv hade

⁴² Församlingens årsberättelser 1945-1948

⁴³ Sahlberg, Carl-Erik: "Om Herren inte bygger huset...", s 40-41

⁴⁴ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1946

⁴⁵ Sahlberg, Carl-Erik: a a, s 60-61

⁴⁶ Sundstedt, Arthur: "Pingstvääckelsen – en världsväckelse", s 141, 147-148

⁴⁷ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1946-1948

⁴⁸ Sahlberg, Carl-Erik: "Om Herren inte bygger huset...", s 44, 57, 75, 80-81

⁴⁹ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1949

⁵⁰ Årsrapport från Filadelfiaförsamlingens Bokförsäljning 1949

⁵¹ Aronson, Torbjörn: "Guds eld över Sverige", s 26-27, 46-48

⁵² Sahlberg, Carl-Erik: "Om Herren inte bygger huset...", s 90-91

varit en uppskattad talare i Lindesberg och flera gånger besökt församlingen.⁵³ Evangelii Härold, som ju Lidman under nästan hela församlingens historia varit redaktör för, hade under hans redaktörskap hunnit bli landets största kristna veckotidning, med Lidmans egna predikningar som ett återkommande och uppskattat inslag.⁵⁴ Tidningen var också synnerligen läst bland församlingsmedlemmarna i Lindesberg, som lade ned åtskilliga timmar på att sälja den till lindesbergarna genom hembesök och på offentliga platser, eftersom den ansågs vara ett utmärkt medel för spridning av den kristna tron. Andra tidningar och böcker såldes också, men Evangelii Härold var den absolut viktigaste och man såg också hur människor kom till tro genom den.⁵⁵ "Vad vore Pingstväckelsen om vi ej haft Evangelii Härold...?" undrade David Lundell, ansvarig för församlingens litteraturspridning, 1950.⁵⁶ Ändå tvekade man inte att ställa sig på Lewi Pethrus sida. Vid församlingsmötet efter offentliggörandet av Lidmans utslutning meddelade Abner Dahl att äldstekårens förslag var att församlingen inte skulle ha någonting med Sven Lidman att göra, vilket bifölls av samtliga närvarande församlingsmedlemmar. Man beslutade dessutom att inte "kalla eller motta vittnen som företräder Sven Lidmans ställningstagande till Filadelfiaförsamlingen Stockholm", och anslöt sig således till den landsomfattande bojkotten.⁵⁷ Förtroendet för Evangelii Härold var dock orubbade. "Evangelii Härold har under 1948 ännu mera grundmurat sitt förtroende som pingstvännernas egen tidning, trots slitningar och strider av olika slag", menade David Lundell i sin årsrapport över församlingens litteraturspridning.⁵⁸ Kommande år spred församlingsmedlemmarna omkring 2500 exemplar av Evangelii Härold.⁵⁹

I början av 1950-talet drog en förnyelseväckelse, kallad Latter-Rain-väckelsen, fram bland landets pingstförsamlingar. Man började allt mer att betona vikten av ett "helgat" liv, och betydelsen av att vara "helöverlåtten" åt Gud. Väckelsen kom ursprungligen från USA, som samtidigt en helandeväckelse spreds från, och man predikade och praktiserade bön för sjuka på ett sätt man inte gjort tidigare.⁶⁰ Också i Lindesberg kände man av väckelsen redan 1950, vilket enligt dåvarande föreståndaren Rudolf Danielsson uttrycktes i att församlingsmedlemmarna ägnade sig mer åt bön och att många blev andedöpta. Längtan efter ett "helgat" liv var också påtaglig i församlingen. "En reningens och förkrosselsens ande har också under hösten varit starkt utgjuten och många har känt behov av rening och helgelse och trätt fram inför både Gud och människor för att rena sitt samvete och överlåta sig helt åt Gud." Vid ett möte med två pingstpredikanter som kommit att stå som förgrundsgestalter för förnyelseväckelsen, Algot Nicklasson och Ragnar Ljungkvist, stod människor i kö för att bekänna sina synder. Från nämnda möte rapporterade Danielsson om hur "Guds kraft var så mäktig att även de som ej blevo behandlade fick uppleva helbräddagörelse till sina kroppar."⁶¹ Liknande beskrivningar finns också från de närmast kommande åren. Vid 1952 års utgång hade församlingen 289 medlemmar, vilket är det största medlemsantalet i dess historia.⁶²

Lidmanstriden hade gjort att tidningarna i landet åter börjat skriva mer kritiskt om pingströrelsen och tillsammans med Latter-Rain-väckelsens krav på ett "helgat" liv ledde det till att rörelsen kom att bli allt mer inåtvänd. Istället för att satsa på utåtriktad arbete betonade man vikten av att de som redan var medlemmar levde rätt. Ivern att värna om en "helig livsstil" uttrycktes i en allt skarpare fientlighet mot många moderna företeelser som idrott, biografbesök, dans och liknande "syndiga nöjen".⁶³ Även utseende, kläder och frisyrer försågs med detaljerade restriktioner. De yttre attributen sågs som en spegling av de inre, andliga kvaliteterna. I enlighet med Paulus undervisning fick en kristen kvinna inte klippa sitt hår och var tvungen att bära huvudbonad på gudstjänsterna. Hon fick heller inte bära smink, smycken eller moderna kläder. Gjorde hon detta släppte hon in en "världslig livsstil" i församlingen och bröt mot Guds bud, vilket inte var möjligt att acceptera i en kristen församling. Att betona vikten av en "helig livsstil" var inget nytt inom pingströrelsen, men under 1950-talet då många moderna företeelser fick insteg även bland rörelsens medlemmar, märktes fientligheten mot "världsligheten" på ett tydligare sätt. Många, särskilt ungdomar, blev därför utslutna ur församlingarna när de inte rättade sig efter den rådande ordningen.⁶⁴ Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg var inget undantag. Församlingen skulle hållas ren och obesmittad. Medlemmar som varit

⁵³ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1925, Församlingens årsberättelser 1926,1936,1945

⁵⁴ Pethrus, Lewi: "Brytningstider Segertider", s 237

⁵⁵ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1938, Årsrapport från Filadelfiaförsamlingens Bokförsäljning 1948.

⁵⁶ Årsrapport från Filadelfiaförsamlingens Bokförsäljning 1949

⁵⁷ Protokoll fört vid församlingsmöte med Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 8 maj 1948

⁵⁸ Årsrapport från Filadelfiaförsamlingens Bokförsäljning 1948

⁵⁹ Årsrapport från Filadelfiaförsamlingens Bokförsäljning 1949

⁶⁰ Aronson, Torbjörn: "Guds eld över Sverige", s 35-36, 53-57

⁶¹ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1950

⁶² Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1951-1952

⁶³ Widén Per: "Livsstilsmönster inom pingströrelsen", s 6

⁶⁴ Aronson, Torbjörn: "Guds eld över Sverige – svensk väckelsehistoria efter 1945", s 74, Klinth, Roger: "Pingströrelsens identitet", s 21

på dans, eller andra nöjen, blev först tillsagda och, om de inte rättade sig efter det, uteslutna. Man skulle skilja sig ifrån "världen" och det skulle synas att man var pingstvän.⁶⁵ På församlingsmötet i augusti 1953 läste ordförande Helge Granström ur Första Korintierbrevet och förklarade att "kvinnorna icke må skära av sitt hår, eftersom det är en skam för en kvinna att göra så, och att det länder en kvinna till ära om hon har långt hår". Efter dessa varningens ord meddelade Granström att församlingens styrelse beslutat att detta var dess ståndpunkt i frågan och han uppmanade till bön "för dem som frestas att suddas ut gränserna".⁶⁶ Den sammanfattning av 1953 som vakanspastor Helge Granström skrivit skiljer sig markant från de tidigare årens glädjefyllda och optimistiska årssammanfattningar. Efter en lång redogörelse över samhällets dekadans och sekularisering utbrister han: "Vad måste till för att våra folkvårdande myndigheter och allt Sveriges folk vaknar upp över, att allt detta onda, som hotar att utbreda sig mer och mer, har samband med den kristendomsfientliga kurs, som i detta land, följs i skolor, i tidningspressen och radion."⁶⁷ Drygt femtio personer blev under 1950-talet uteslutna för att de "dragit ut i världen", vilket förutom ovanstående exempel helt enkelt kunde innebära att man inte längre kom på församlingens gudstjänster.⁶⁸

1950-talet var ett händelserikt årtionde. Många blev döpta, många blev uteslutna och flera gånger var Filadelfiakyrkan med sina 350 platser för liten för att rymma alla som ville vara med på gudstjänsterna. I staden anordnades minst tre offentliga möten per vecka, två på söndagar och ett på torsdagar. 1950-talet kännetecknas också av många nya initiativ. Här kan nämnas missionsgrupper, gitarrkurser för flickor, blåsorkester och bibelskola. Samuel Edestav som blev församlingens föreståndare 1954 efterträddes 1959 av Manne Paulsson som nu var tillbaka i Lindesberg.⁶⁹

Ivar Paulsson, bror till Manne Paulsson, arbetade som föreståndare för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1961-1967. Under hans ledning fortsatte församlingen sin verksamhet "i samma stil som tidigare". Barn och ungdomsarbetet utvidgades och började betraktas som en allt viktigare del och det var också därifrån man rekryterade flest medlemmar, men i början av 1960-talet kunde fortfarande de offentliga mötena locka många människor, särskilt somrarnas friluftsgudstjänster. Församlingens sångare turnerade i både Sverige och Norge och utmärkte sig där inte bara genom sin goda musikaliska förmåga. Lindesbergssångarna lovordades av norrmännen "för sin stil att vilja leva gudfruktigt och avhålla sig från det som kan verka störande".⁷⁰ Dock var det inte heller under den här tiden alla församlingsmedlemmar som delade ledningens uppfattning om vad som kunde verka störande. Ivar Paulsson fick förmana församlingen att Bibelns anvisningar fortfarande var det som gällde i enlighet med de riktlinjer som styrelsen tidigare beslutat om, även då det gällde "de yttre tingen såsom att systrarna må avhålla sig från att klippa sitt hår". Det var viktigt att pingstvännerna såg till att leva "så att vi alla äro en prydnad för Herrens verk och församling".⁷¹ Antalet uteslutna var dock mindre under 1960-talet, så församlingen verkar ha hittat andra sätt att ta itu med den sortens synd.⁷²

Under mitten av 1960-talet hade församlingen svårt att samla icke troende människor till sina möten. När Lars Lindqvist tog vid som församlingens föreståndare 1967 tvingades han konstatera att vad gällde "Gudsrikets utbredande, här på vårt arbetsfält" kunde församlingsmedlemmarna inte vara annat än "långt ifrån nöjda med det andliga läget". Ändå hade man under året både fått vara med om att människor blivit frälsta och mirakulöst helade från sjukdom.⁷³ Att ha ont om utomstående på mötena var ingenting som man var ensam om. Åren 1960-1968 beskrivs som något av en kris inom hela pingströrelsen, men inte heller andra kyrkor och samfund hade välbesökta gudstjänster under detta årtionde, förutom den framväxande Maranata-rörelsen.⁷⁴

1969 verkar dock en vändning ha kommit, och när Lars Lindqvist såg tillbaka på året kunde han glädjas över att församlingen haft fler ofrälsta i sina sammankomster, samtidigt som han uppmärksammade "ett större intresse då det gäller Andens dop och verk" från andra kristna i staden.⁷⁵ Den karismatiska väckelsen som börjat dra fram över landet innebar att människor från andra samfund började intressera sig för Andens dop och gåvor. Många som inte var pingstvännar fick också uppleva andedop och tungotal, vilket förde pingströrelsen och övriga frikyrkor närmare varandra, något som märktes i ett konkret samarbete på lokalplanet. Parallellt med den karismatiska

⁶⁵ Intervju med Gunnar och Maj-Britt Charlier

⁶⁶ Protokoll fört vid församlingsmöte med Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 2 augusti 1953, §4

⁶⁷ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1953

⁶⁸ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1950-1959

⁶⁹ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1950-1961

⁷⁰ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1961-1967

⁷¹ Protokoll fört vid Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg ordinarie administrationsmöte 6/2 1966, §22

⁷² Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1960-1969

⁷³ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1967

⁷⁴ Aronson, Torbjörn: "Guds eld över Sverige", s 98

⁷⁵ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1969

väckelsen gick den så kallade Jesusväckelsen fram, vilket var en karismatisk väckelse bland ungdomar utanför kyrkorna.⁷⁶ Den karismatiska väckelsen berörde även Lindesberg och också Jesusväckelsen bidrog till att "göra Jesus aktuell", vilket ledde till "andliga segrar".⁷⁷

Bönen aktualiserades under 1970-talet och man anordnade därför bönevakter, böneveckor, bönenätter och bönemöten. Även nu betonades vikten av helgelse. "Endast ett heligt folk kan Gud använda", skrev föreståndare Wimar Backman i sin första årsberättelse över 1972. Brist på helgelse försvagade börens verkan, men genom att avskilja sig för Gud skulle man liksom profeten Elia få makt över "Baalsprofeterna, över den otuktiga Jisebel, och den ogudaktige Ahab".⁷⁸ Betoningen på helgelsen var dock av ett annat slag än tidigare, och församlingen hade fått en annorlunda syn på hur den skulle förhålla sig till medlemmar som uppträdde "syndigt" och "världsligt". Från 1970 fram till och med nutid finns inte protokollfört att någon blivit utesluten mot sin vilja, förutom något enstaka undantagsfall där uteslutningen förorsakats av rent kriminella handlingar.⁷⁹ Barn- och ungdomsarbetet fortsatte att växa och sång- och musiklivet blomstrade med deltagare inom många olika åldersgrupper. Strängmusiken, solister, barnkören, ungdomssångarna och Tabor-teamet, som återupplivat församlingens gamla namn, är några exempel på hur detta uttrycktes. Församlingens sångare turnerade både i Sverige och utomlands.⁸⁰ Roland Eckerby, som tidigare varit evangelist i församlingen, blev dess föreståndare 1978. Under hans ledning fortgick verksamheten ungefär som förut med två möten på söndagar, bön på tisdag förmiddag och bibelstudium på onsdagar som veckovis återkommande inslag. Eckerby var samtidigt fängelsepastor på Hinseberg, varför även församlingens intresse för fängelsemissionen stimulerades.⁸¹

Sigvard Harknäs är den person som varit föreståndare för församlingen under längst tid. Han började i januari 1983 och slutade nio och ett halvt år senare. De viktigaste återkommande inslagen i Pingstkyrkans kalender under Harknäs föreståndarskap var söndagens förmiddagsgudstjänst och söndagkvällens väckelsemöte, där det senare var av mer utåtriktad art. Den långa epoken med väckelsemöten en gång i veckan slutade dock en bit in på 1990-talet.⁸² Vid mitten av 1980-talet började trosrörelsen med Ulf Ekman och Livets Ord i spetsen att göra sig ett namn. Till en början betraktades dessa med en viss reservation ifrån pingströrelsen, men skiljelinjen mellan tros- och pingströrelsen blev snart mycket tydligare. På pingströrelsens stora predikantvecka 1986 förklarade Jack-Tommy Ardenfors att trosrörelsen predikade "en annan Jesus" och "ett annat evangelium". Två år senare beslutade pingströrelsens vigselnämnd att betrakta Södermalms Fria Församling som en "icke-pingstförsamling" eftersom den samarbetade med Livets Ord. Större delen av pingströrelsen tog avstånd från trosrörelsen och dess framgångsteologi, som man ansåg på ett felaktigt sätt lärde ut att den kristne av Gud ges hälsa, rikedom och framgång. Även andra teologiska meningsskiljaktigheter fanns mellan de båda rörelserna. Tidningen Dagen tog också kraftigt avstånd från trosrörelsen, och denna hållning blev i stort normerande för hela pingströrelsen.⁸³ När Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg samlades till sitt första församlingsmöte efter ovan nämnda predikantvecka, kom frågan om församlingens inställning till "nyandliga rörelser" på tal. Pastor Sigvard Harknäs ställde sig bakom den skeptiska inställningen till Livets Ord som varit i majoritet på predikantveckan och hänvisade till de tidningsartiklar i Dagen som beskrivit trosrörelsens läror, särskilt de som behandlat Livets Ords avvikande uppfattning om vissa aspekter kring Jesu försoningsgärning.⁸⁴ I Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg var det ett flertal av medlemmarna som inte delade majoritetens avvisande attityd till trosrörelsen. Drygt tio personer lämnade församlingen, varav några startade en egen församling influerad av Livets Ord, vid namn Ordets Ljus, medan andra gick in i församlingar med anknytning till trosrörelsen.⁸⁵ Från mitten av 1900-talet har dock avståndet mellan trosrörelsen och pingströrelsen blivit mindre, något som också Roland Pettersson, som blev församlingens föreståndare 1993, nämnde i sin årsberättelse över året 1995.⁸⁶ Bland influenserna märks Livets Ords lovsångsstil. Sedan mitten av 1990-talet inleds varje gudstjänst med lovsång, av ett slag som är tydligt inspirerad av Livets Ord. Många av de sånger som sjungs är också direkt tagna från trosrörelsen.⁸⁷

"Guds vision för Lindesbergs Pingstförsamling" presenterades av Roland Pettersson 1996, och indelades i tre punkter: inåt, uppåt och utåt. Församlingsmedlemmarnas inre gemenskap

⁷⁶ Aronson, Torbjörn: "Guds eld över Sverige", s 139, 146, 162, 169

⁷⁷ Församlingens årsberättelser 1968-1975

⁷⁸ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1970-1976

⁷⁹ Protokoll fört vid församlingsmöte med Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 7 februari 1987, § 10

⁸⁰ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1970-1979

⁸¹ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1978-1982

⁸² Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1983-2000

⁸³ Aronson, Torbjörn: "Guds eld över Sverige", s 188-189

⁸⁴ Protokoll fört vid församlingsmöte med Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 6 december 1986, § 18

⁸⁵ Protokoll förda vid församlingsmöten med Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 7/2 1987, 6/2 1988

⁸⁶ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1995

⁸⁷ Lovsångspärm – Pingstkyrkan i Lindesberg

skulle stärkas över alla gränser. Gudsgemenskapen skulle bli starkare och tron stärkas av undervisning, genom vilken Guds kraft och gärningar skulle utlösas. Evangelisation skulle inte bara märkas i speciella satsningar, utan vara en livsstil för församlingsmedlemmarna. Särskilt betoningen på den inre gemenskapen är något som framträtt på ett allt tydligare sätt sedan dess. Samma år som visionen presenterades var Alvar Henningson från Pingstförsamlingen i Västerås på besök och informerade om "tillväxtgrupper – en väg till förnyelse och framgång", vilket resulterade i startandet av tre tillväxtgrupper nästkommande höst. Dessa hade vid årsskiftet 2000-2001 ökat till tio stycken.⁸⁸ Mats Magnusson som blev församlingens föreståndare i september 2000 har i ett kompendium sammanfattat vad en tillväxtgrupp är och hur den är tänkt att fungera. Enligt Magnusson ska en tillväxtgrupp bestå av mellan sju till fjorton personer som samlas i hemmen för gemenskap, bön och samtal. Namnet kommer av att gruppen är tänkt att leda till tillväxt vad gäller gruppmedlemmarnas tro, "lärjungaskap" och gudsrelation. Dessutom skall tillväxten ske rent numerärt, i fråga om gruppmedlemmarnas antal, så att gruppen kan delas i två, som sedan var för sig skall fortsätta att växa i alla ovanstående avseenden. Tillväxtgrupperna ges en oerhört stor betydelse. Magnusson liknar församlingen vid en fågel, där församlingens gemensamma verksamhet, framför allt söndagsgudstjänsterna, är den ena vingen. Församlingens andra vinge är tillväxtgrupperna. "Då inser man snart att ingen fågel flyger bra med bara en vinge. Man måste ha båda."⁸⁹ En liknande bild används för övrigt av stockholmsförsamlingen Karisma Center, som bildades 1996 med rötter i Filadelfiaförsamlingen i Stockholm.⁹⁰ Sedan slutet av 1970-talet har församlingen i Lindesberg varit indelad i böneringar, grupper där församlingsmedlemmar som bor inom ett visst geografiskt område samlas till bön. Även tidigare har några böneringar periodvis förekommit, men dessa har aldrig framhållits som någon "andra vinge".⁹¹ Det har alltså skett en ganska kraftig förändring i prioriteringen av församlingens verksamhet. Söndagens gudstjänst som förut haft det främsta rummet får nu dela plats med den lilla gruppen. Det bör dock tilläggas att alla församlingsmedlemmar inte är med i någon tillväxtgrupp. Församlingen hade vid årsskiftet 2000-2001 tvåhundra medlemmar och drygt hundra personer var med i någon av församlingens tillväxtgrupper.⁹² Tillväxtgrupperna innebär en förändring i församlingens evangelisationsstrategi. Tidigare var väckelsemöten och andra större samlingar de viktigaste sätten att nå människor med det kristna budskapet på, men nu betonas istället betydelsen av att samlas i mindre grupper, där icke troende lättare kan få svar på sina personliga frågor om tron.

Sedan 1998 heter församlingen Pingstförsamlingen i Lindesberg.⁹³ I och med namnbytet markerades ännu tydligare vilken slags församling det var och vilken rörelse den tillhörde. Ändå är det under den senaste tiden som samhörigheten med pingströrelsen märks minst tydligt. De gemensamma tidningarna och konferenserna var länge viktiga faktorer som i stor utsträckning påverkade församlingen i Lindesberg, och som hänvisades till i diskussioner om församlingens roll eller olika lärofrågor. Den nära samhörighet med pingströrelsen som länge präglade församlingen kan säkerligen förklaras med det motstånd man mötte från samfundet och media under det första åren, vilket gjorde att pingstförsamlingarna slöt sig närmare varandra. Församlingen i Lindesberg hörde till de tidigaste inom pingströrelsen, och de församlingar som bildades tjugo eller trettio år senare, tillkom i en helt annan situation då pingströrelsen började bli etablerad och accepterad, varför de inte hade samma behov av närhet till den övriga pingströrelsen. Efter Lewi Pethrus död 1974 har pingströrelsens informella samfundsstruktur successivt fallit samman och istället för ett nära samarbete med den svenska pingströrelsen som helhet, koncentrerar sig pingstförsamlingarna på sitt lokala sammanhang.⁹⁴ Att rörelsen blivit mer accepterad, och att andra frikyrkor närmat sig pingströrelsens lära i fråga om den helige Andes gåvor, har möjliggjort en ökning av det ekumeniska samarbetet. Idag influeras församlingen även av många andra samfund och rörelser.⁹⁵ Tidigare var det svårt att ha gemensamma möten, när pingstvännerna av de övriga kyrkorna uppfattades som överdrivet högljudda och livliga under gudstjänsterna. Numera samarbetar alla stadens frikyrkor i olika gudstjänster och andra satsningar, till och med Svenska Kyrkan, med vilken samarbete med Filadelfiaförsamlingen tidigare var otänkbart för båda parter.⁹⁶

Trots den nära samhörighet med pingströrelsen som församlingen i Lindesberg har känt, har principen med fria församlingar alltid setts som oerhört betydelsefull. Ända sedan församlingsbildandet då Carl Grönlund i Evangelii Härold deklarerade vilken "hjärtats glädjedag" man

⁸⁸ Församlingens årsberättelser 1996-2000

⁸⁹ Magnusson, Mats: "Tillväxtgrupper –Handledning för Pingstkyrkan Lindesberg", s 2-12

⁹⁰ Björk, Annica: "Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu", s 19-20

⁹¹ Församlingens årsberättelser 1958, 1978-2000

⁹² Förteckning över tillväxtgrupper – Pingstförsamlingen i Lindesberg 2001

⁹³ Årsberättelse för Pingstförsamlingen i Lindesberg 1998

⁹⁴ Björk, Annica: "Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu", s 33

⁹⁵ Församlingens årsberättelser

⁹⁶ Intervju med Gunnar och Maj-Britt Charlier

haft då man kommit samman "för att bilda församling på biblisk grund", har församlingen betonat vikten att vara fri och oberoende.⁹⁷ Under 1990-talet har dock en ny syn på samfundsmodellen börjat göra sig gällande inom pingströrelsen och för närvarande förs diskussioner om ett förenande av landets pingstförsamlingar i ett samfund, som visserligen kallas "Pingst – fria församlingar i samverkan", men där begreppet "fri" uppenbarligen fått en annorlunda innebörd. Behovet av ett samfund motiveras bland annat med samhällets förändringar, vilka anses ha gjort att det för närvarande finns avgörande skillnader mellan samhällets bestämmelser och pingstförsamlingarnas syn på ekonomiska och juridiska former. Ett samfund anses också underlätta missionsverksamheten och vara ett praktiskt sätt att samordna de gemensamma företagen på.⁹⁸ Pingstförsamlingen i Lindesberg har diskuterat frågan, men har ännu inte tagit ställning för eller emot förslaget.⁹⁹ Att frågan diskuteras visar ändå på en omvärdering av den fria församlingen, eller åtminstone av vad det betyder att vara en fri församling. Tidigare användes begreppet "fri församling" som en motsats till samfunden.

I samband med församlingens 70-årsjubileum jämförde pastor Sigvard Harknäs vad som kännetecknade församlingen vid dess bildande med situationen sjuttio år senare. Harknäs menade att de främsta kännetecknen var glädje, evangelisation, dop, tungotal och uttydning av tungotal, bön om Guds ledning, samt en förväntan om att Jesus snart skulle komma tillbaka. Harknäs framhöll att allt detta genom hela församlingens historia varit nödvändigt för dess framgång.¹⁰⁰ Samma sak kan antas gälla som viktigt för församlingen vid dagens datum, även om de olika "kännetecknen" delvis uttrycks annorlunda än de gjorde den där försommardagen 1918 då Taborförsamlingen i Lindesberg såg ljuset för första gången.

⁹⁷ Evangelii Härold 14 juni 1918

⁹⁸ pingst.nu nr 6 oktober 2000

⁹⁹ Protokoll fört vid församlingsmöte med Pingstförsamlingen i Lindesberg 11 februari 2001

¹⁰⁰ 70 år under Guds trofasthet – Glimtar från Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg verksamhet

Ledarskap och beslutsfattande

Trettondagsafton varje år har församlingen hållit årsmöte, och att inleda det med att stående sjunga sång nummer 88 i pingströrelsens sångbok Segertoner, "Hur ljuvligt det är att mötas på väg mot Jerusalem", var en tradition som höll i sig länge. Årsmötet är en högtid då församlingen träffas både för att summera det gångna året och för att fatta viktiga beslut inför det nya. Föreståndaren läser den av honom författade årsberättelsen som på ett översiktligt sätt beskriver arbetet inom församlingens olika verksamhetsområden. Dessutom redovisas de statistiska förändringarna, hur många som döpts, uteslutits, avförts, inflyttat och utflyttat. Vid årsmötet förrättas val av samtliga funktionärer, exempelvis kassörer, serveringspersonal, vaktmästare och söndagsskollärare.¹⁰¹ Årsmötet är samtidigt ett församlingsmöte i likhet med de andra församlingsmötena som hålls första söndagen i varje månad. Där behandlas löpande ärenden, som har med församlingens verksamhet att göra. Då större juridiska eller ekonomiska angelägenheter ska behandlas samlas församlingen till administrationsmöte, eller ekonomimöte som det tidigare kallades.¹⁰²

Den lokala församlingen var enligt lag tvungen att ha stadgar och styrelse för att äga fast egendom.¹⁰³ 1933, två år innan Filadelfiakyrkan invigdes, antog församlingen stadgar som sade att styrelsen skulle bestå av församlingens föreståndare eller pastor, tillsammans med församlingens diakoner.¹⁰⁴ Stadgarna från 1973, däremot, säger att "församlingens styrelse består av församlingens äldstekår".¹⁰⁵ Om man tittar närmare på innebörden kan man här se betydande skillnader i synen på ledarskapet. Diakoner var benämningen på församlingsmedlemmar som hade förtroendeuppdrag att vara exempelvis vaktmästare, sångledare eller att besöka fattiga och sjuka. I många av de äldre pingstförsamlingarna utgjorde diakonerna församlingens styrelse, en ordning som hade ärvts ifrån baptisterna. Även kvinnor kunde ha diakonuppdrag, dock var det uteslutet att de ingick i styrelsen. Diakonissornas huvudsakliga uppgifter var istället att besöka och hjälpa äldre och sjuka. Församlingens äldste var medlemmar som, till skillnad från diakonerna, skulle ha uppgifter av mer "andlig" karaktär. De skulle vara som herdar för församlingsmedlemmarna och vägleda församlingen, betjäna medlemmarna med sina andliga gåvor, samt vara förtroendeingivande så att medlemmarna kunde öppna sig för dem och få själavård. Det var viktigt att en äldstebroder upplevde Guds kallelse till sin uppgift, och församlingarna var hellre utan äldste än att välja någon som inte var kallad.¹⁰⁶ Att församlingen först reserverade styrelseuppdraget åt diakonerna visar alltså att man då betraktade det som en mer "praktisk uppgift", till skillnad mot situationen fyrtio år senare då endast de mer "andligt inriktade" äldstebroder gavs tillåtelse att ingå i styrelsen.

Sin första diakon, Eric Andersson, valde Taborförsamlingen i Lindesberg redan vid församlingsbildandet.¹⁰⁷ Diakonissor hade församlingen också redan tidigt.¹⁰⁸ Äldste valdes däremot inte förrän 1928. Först ut var Martin Palmgren tillsammans med Erik Pettersson, som efter lång väntan fått mottaga "andens dop med det bibliska tecknet", med vilket menas tungotal, vilket var en förutsättning för att han skulle kunna väljas som äldste.¹⁰⁹ Andedop var även en förutsättning för diakonuppdrag, och församlingens brist på andedöpta medlemmar gjorde att Martin Palmgren länge var församlingens ende diakon.¹¹⁰

På sitt första årsmöte som församlingsföreståndare, 1937, anmärkte Zander Åberg på församlingens stadgar och menade att det inte var i enlighet med Bibeln att diakonerna skulle vara styrelseledamöter. "Ty det är de äldstes uppgift att styra och leda församlingen", menade Åberg och påpekade att Erik Pettersson i egenskap av församlingens äldste borde inväljas i styrelsen. Förslaget bifölls av församlingen och därefter kom styrelsen att bestå av både äldste och diakoner.¹¹¹ Förändringen bör ses i ljuset av att Filadelfiaförsamlingen i Stockholm året innan hade antagit nya stadgar som sade att styrelsen skulle utgöras av diakoner och äldste, med de senare i majoritet. Innan hade dess diakonkår, tillsammans med Lewi Pethrus, utgjort styrelsen. Vid det här laget fanns ingen

¹⁰¹ Protokoll förda vid årsmöten för nuvarande Pingstförsamlingen i Lindesberg 1924-2000

¹⁰² Församlingens stadgar

¹⁰³ Björk, Annika: "Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu", s 10

¹⁰⁴ Stadgar för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg, antagna 5 mars 1933

¹⁰⁵ Stadgar för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg, antagna 1 december 1973

¹⁰⁶ Björk, Annika: "Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu", s 5-11

¹⁰⁷ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år", s 5-6

¹⁰⁸ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1924

¹⁰⁹ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1 januari 1928

¹¹⁰ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 6 januari 1929

¹¹¹ Protokoll fört vid Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1937

enhetlig syn på styrelsens sammansättning inom pingströrelsen. Många församlingar hade helt slopat diakonerna.¹¹²

Så småningom blev styrelseuppdraget inom Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg synonymt med äldstetjänsten och benämningen diakoner användes inte längre. Den ändring som 1973 gjordes så att styrelsen endast utgjordes av äldstekåren var därför inte någon revolutionerande förändring för församlingen, eftersom styrelsen vid det laget endast bestod av äldstebröder, även om diakoner enligt stadgarna dittills hade haft rätt att vara styrelseledamöter.¹¹³ Att styrelsen utgjordes av äldstekåren hade vid det här laget blivit allmän praxis inom pingströrelsen.¹¹⁴

Nästa stadgeändring, som genomfördes 1998, innebar bland annat att styrelsen inte längre behövde bestå av enbart äldste.¹¹⁵ Detta har dock ännu inte märkts särskilt mycket i församlingen, eftersom alla styrelseledamöter är äldste, men alla äldstebröder är däremot inte ledamöter i styrelsen. Den större förändringen var att styrelseledamöterna inte längre behövde vara män. 1999 fick församlingen sina första kvinnliga äldste, Kristine Bergkvist och Birgitta Löfgren.¹¹⁶ Tio år tidigare hade den första kvinnliga äldsten avskiljts inom svensk pingströrelse och sedan dess har många församlingar öppnat för kvinnor både i styrelser och i äldstekårer. Då Pingstförsamlingen i Lindesberg fick sina första kvinnliga styrelseledamöter hade drygt hälften av landets pingstförsamlingar både män och kvinnor i styrelsen.¹¹⁷ Att kvinnor nu kunde avskiljas som äldste visar på en förändring i församlingens bibeltolkning. Pingströrelsens bibeltolkning kännetecknades från början av att "läsa som det står", det vill säga att tolka bibelordet bokstavligt. Den bibeltolkning som på senare tid bland annat banat väg för kvinnliga äldste framhåller istället att man måste sätta in bibelorden i sitt sammanhang och exempelvis tolka dem utifrån den kultur som rådde vid tiden för tillkomsten.¹¹⁸ Detta så kallade kontextuella sätt att tolka Bibeln på har även fått konsekvenser på andra områden i församlingen och kan också förklara att kvinnorna numera kan ha kortklippt hår.

1929 fick församlingen sin första pastor, men redan 1927 hade man kallat en predikant och föreståndare.¹¹⁹ Enligt en besökande predikant var Guds vilja att en predikant vid namn Tobias Fasth skulle bli församlingens föreståndare. Församlingen trodde likadant och Martin Palmgren berättar att man upplevde en "enastående sanktion i Anden, man jublade så att taket kunde ha lyfts". Stämningen var likartad när Fasth kom för att provpredika. Han besteg talarstolen, men struntade i att göra vad han kommit dit för. Det enda Tobias Fasth gjorde var att jubla och prisa Gud i tjugo minuter och församlingen stämde in. När han steg ner från talarstolen var det ingen tvekan bland församlingsmedlemmarna. Församlingen beslutade enhälligt att kalla "denna enastående provpredikant" som sin första pastor. Tobias Fasth tackade dock nej.¹²⁰ Större tveksamhet var det då man skulle kalla Gunnar Pihl i september 1929. När Pihl var på besök i församlingen uppkom förslag på att kalla honom till pastor.¹²¹ Då församlingen var oenig fick valet ske genom slutet omröstning, där Pihl segrade över två andra kandidater.¹²²

Under församlingens första årtionden stod ofta resande evangelister eller församlingsmedlemmar för predikan, men snart blev det huvudsakligen pastorns uppgift att predika.¹²³ Tobias Fasth ansågs visserligen vara en "enastående provpredikant" trots att församlingen aldrig hade hört honom predika, men när det vid senare tillfällen varit aktuellt att anställa ny pastor har församlingen och dess styrelse sett predikan som huvudkriterium för anställning. Förutom det har församlingen gett pastorn ganska fritt utrymme att själv bestämma vad som ska ingå i hans uppgifter, vilket har varierat mycket från person till person.¹²⁴

Församlingens föreståndare i kronologisk ordning

Carl Grönlund	1918-1924
Martin Palmgren	1924-1929
Gunnar Pihl	1929-1931
Martin Ågren	1932-1935
Zander Åberg	1936-1941
Manne Paulsson	1942-1945
Abner Dahl	1945-1948
Rudolf Danielsson	1948-1953
Samuel Edestav	1954-1958
Manne Paulsson	1959-1961
Ivar Paulsson	1961-1967
Lars Lindqvist	1967-1972
Wimar Backman	1972-1976
Roland Eckerby	1978-1981
Sigvard Harknäs	1983-1992
Roland Pettersson	1993-2000
Mats Magnusson	2000-

I uppräknningen ingår inte vakansföreståndare.
Källa: Församlingens årsberättelser

¹¹² Björk, Annika: "Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu", s 8

¹¹³ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1972-1973

¹¹⁴ Björk, Annika: a a, s 13

¹¹⁵ Stadgar för Pingstförsamlingen i Lindesberg, antagna 1 mars 1998

¹¹⁶ Årsberättelser för Pingstförsamlingen i Lindesberg 1998-2000

¹¹⁷ Björk, Annika: "Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu", s 12-13, 18

¹¹⁸ Intervju med Gunnar och Maj-Britt Charlier

¹¹⁹ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg församlingsmöte 3/4 1927

¹²⁰ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år", s 14-15

¹²¹ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1929

¹²² 40-årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg

¹²³ Församlingens årsberättelser 1922-2000

¹²⁴ Intervju med Gunnar och Maj-Britt Charlier

Utposter

Församlingens verksamhet har inte enbart varit begränsad till Lindesbergs stad. Under största delen av församlingens historia har regelbunden verksamhet bedrivits på många andra platser i Lindesbergs omnejd. Syftet med detta har dels varit att sprida det kristna budskapet även utanför Lindesbergs stadsgränser så att människor även där fått möjlighet att bli "frälsta". En annan viktig orsak har varit att redan troende människor på de olika platserna, skulle "vakna över bibliska sanningar", med vilket exempelvis menas troendedop, så att de därigenom kunnat bli medlemmar av församlingen.¹²⁵ I årsberättelsen från 1923 beskrivs hur den då femåriga församlingen gjort utfärder för att vittna om Gud till Vedeväg, Spannarboda, Fingerboda, Närkes Kil, Storå, Snuggan och Ölsjön. Även året därpå besökte sångarna och andra medlemmar olika platser för att sprida evangelium.¹²⁶ Medlemmarna på landsbygden uppmanades att ordna för möten då något "vittne" stannade i staden "och snarast meddela när och var möte kunde hållas, så att man finge annonsera i tid".¹²⁷

1925 började man satsa de största resurserna, förutom staden, på Vedeväg. Det var bröderna Adolf och Albin Eriksson, tillsammans med församlingens sångare, som predikade och sjöng där och man fick se hur många kom till tro.¹²⁸ Evangelisten Adolf Eriksson hade också hand om mötena i staden, men där var församlingen inte lika nöjd med resultatet. I staden hade "inget verkligt genombrott försports", och man ansåg att mötena i slutet av 1925 varken varit lika "andekraftiga" eller givande som förut. Vissa möten ansågs till och med ha vållat mer skada än nytta, de hade lett till "ledsamma känslor" i stället för "uppbyggelse och välsignelse", och församlingen beslutade därför att kalla något annat "vittne" i Erikssons ställe.¹²⁹ En konflikt uppstod och bröderna Eriksson bildade, tillsammans med tio av församlingens medlemmar, en ny församling i Vedeväg. Därigenom hade de, enligt församlingen i Lindesberg, "avslöjat sig som verkliga partimakare" och eftersom de även annonserat offentliga möten i Lindesberg, ansågs de också ha skadat hela pingströrelsens anseende.¹³⁰ Pingströrelsen skulle vara enad och någon splittring fick inte förekomma. Församlingen diskuterade hur man skulle göra med de medlemmar som anslutit sig till Erikssons församling. Uteslutning ansågs för hårt, men man ville heller inte ge flyttningsbetyg till en grupp, vars ledande man upplevde försökte motarbeta församlingen.¹³¹ Slutligen utfärdades dock flyttningsbetyg med uteslutande av termen "rekommenderas broderligen".¹³² 1928 flyttade sedan ytterligare tio medlemmar från Taborförsamlingen i Lindesberg till den nystartade Sionförsamlingen i Vedeväg.¹³³

I slutet av 1920-talet hölls möten i Stackrud, Fornbohyttan, Östra Hagen och Slöjssmossen, samt några på andra platser. Mycket folk besökte mötena och många blev frälsta och andedöpta. Under 1930-talet fortsatte man att utöka utpostverksamheten. Eftersom cyklar tidigare hade varit det snabbaste färdmedlet, var det ett stort lyft när Martin Palmgren ställde sin bil till förfogande 1933. Samma år tillkom två utposter, den ena i Gusselby, där möten anordnades i den gamla skolan. Man fick också ansvaret för verksamheten i Ramsberg och Stråssa. Ebeneserförsamlingen i Ramsberg blev nu upplöst för att med sina 22 medlemmar ingå i Taborförsamlingen i Lindesberg. Storå och Stråssa var de platser där man hade mest utpostverksamhet under 1930-talet, men verksamhet bedrevs även på andra platser, såsom Guldsmedshyttan, Vedeväg och Fornbohyttan. Enstaka möten anordnades på en del andra platser. 1938 hyrdes en liten stuga i Hult där "synnerligen välbesökta möten" hölls en gång i veckan.¹³⁴

1940-talet var det årtionde då man satsade som allra mest på utpostverksamheten, och arbetet var inte heller utan resultat. På många platser hade man enstaka möten där man sjöng och vittnade om Jesus. Storå och Stråssa var även under första halvan av 1940-talet de platser man satsade mest resurser på. I Storå uppförde man också en möteslokal och därifrån beskrivs hur verksamheten "blomstrat på ett underbart sätt". I Stråssa hyrde man Missionshuset. "Där äro dörrarna öppna för pingstväckelsen", rapporterade föreståndaren 1945 och mötena var också välbesökta. Församlingen hade flera anställda evangelister som ansvarade för verksamheten på olika utposter.

¹²⁵ Tjugofemårsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg

¹²⁶ Årsberättelser för Taborförsamlingen i Lindesberg 1923-1924

¹²⁷ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1925

¹²⁸ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1925

¹²⁹ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1926

¹³⁰ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1926

¹³¹ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1927

¹³² Protokoll fört vid församlingsmöte med Taborförsamlingen i Lindesberg 3 april 1927

¹³³ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1928

¹³⁴ Församlingens årsberättelser 1928-1939

Under Abner Dahls tid som föreståndare intensifierades arbetet på utposterna kraftigt. Församlingen hade regelbunden verksamhet på ett tiotal platser. Det ekonomiska krisläget efter andra världskriget gjorde att man inte kunde fullfölja påbörjade byggnadsprojekt på utposterna, men då hade man istället möten i missionshus, vedbodas, teatrar och Godtemplarlokaler. I den enhetsanda som rådde började man också samarbeta med redan etablerade församlingar på olika platser, trots att de inte tillhörde pingströrelsen. Regelbunden mötesverksamhet hölls i Gusselby och alla möten anordnades tillsammans med Aspa Baptistförsamling, som också Abner Dahl blev föreståndare för. 1947 fick församlingen ytterligare en utpost och sjutton nya medlemmar från en upplöst församling i Djupdalen.¹³⁵

Även kommande decennium var utpostverksamheten omfattande. Regelbunden mötesverksamhet bedrevs främst i Gusselby, Guldsmedshyttan, Fanthyttan, Morskoga, Storå och Stråssa. Aktiviteten på utposterna var dock mindre jämfört med tidigare, och det var främst de platser där man hade lokaler som man anordnade möten på, en tendens som syns allt tydligare senare. I församlingens första skede lade församlingsmedlemmarna ner mycket tid på att cykla till olika byar och platser för att sjunga och berätta om sin tro. Från 1960-talet bedrev församlingen främst verksamhet på de platser där man hade flera boende medlemmar. Gusselby, Fanthyttan, Guldsmedshyttan och Djupdalen hade man mest verksamhet på under 1960-talet och församlingen hade också nu anställda evangelister som ansvarade för utpostverksamheten.¹³⁶

Under 1970-talet minskade verksamheten till tältkonferenser på somrarna och några sporadiska möten i Guldsmedshyttan och Storå. Filadelfiakapellet i Storå såldes 1977 när nästan alla församlingens medlemmar hade flyttat därifrån. Året därpå köpte församlingen Frälsningsarméns lokal i Guldsmedshyttan, vilken främst kom att användas för barn- och ungdomsverksamheten. Under 1980- och 1990-talen minskade verksamheten från något möte i månaden i Guldsmedshyttan, Fanthyttan och Gusselby till praktiskt taget noll. En del år hade man ett möte i Guldsmedshyttan och andra år nämns utpostverksamheten överhuvudtaget inte i årsberättelserna. När Filadelfia Vedeväg ingick i församlingen 2000 fick man en ytterligare utpost, men inte heller där bedrivs någon omfattande verksamhet. Pingstförsamlingen i Lindesberg är idag ägare till ett kapell i Guldsmedshyttan och ett i Vedeväg. Idag bor församlingens flesta medlemmar i Lindesberg, och bland de som inte gör det finns inte någon plats där en stor grupp av medlemmarna bor, varför någon omfattande utpostverksamhet inte anses motiverad.¹³⁷ Under församlingens första årtionden var detta visserligen inte något som betraktades som ett hinder för att anordna möten i närliggande byar, men en stor del av förklaringen till församlingens annorlunda inställning idag är säkert att väckelsemöten i dagens moderna samhälle har svårare att konkurrera med TV och de många andra nöjen, som inte fanns tillgängliga på exempelvis 1920-talet.

¹³⁵ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1940-1948

¹³⁶ Församlingens årsberättelser 1949-1969

¹³⁷ Församlingens årsberättelser 1949-2000

Barn- och ungdomsarbete

*"Att stå inför en klass söndagsskolbarn känns ibland som att stå framför en plantering av de allra skönaste, sprödaste och ömtåligaste blomster en glasklar höstdag och förstå att redan innan nästa dag kan frosten ha bränt eller kanske helt förstört dessa underbara skapelser. Då tändes i ens hjärta en sådan oerhörd längtan, ett sådant tvingande behov av att söka föra dem i säkerhet för den frost, som så ofta redan i barnåren härjat och förstör: synden. ... Det borde vara vårt ständiga böneämne att Gud får frälsa söndagsskolbarnen redan innan syndens första frostnatt gått härjande fram i det mottagliga barnahjärtat."*¹³⁸

Orden är Eric Lindahls, mångårig eldsjäl för församlingens söndagsskola och även utnämnd till dess hedersföreståndare.¹³⁹ Han såg det som en självklarhet för varje kristen församling att undervisa barnen i den kristna läran och på så vis skydda dem från "många av de villfarelser som eljest lätt rotas hos dem". Meningen var att barnen, efter att i söndagsskolan ha fått undervisning om kristen tro och tagit emot Jesus Kristus som sin personlige frälsare, skulle förenas med församlingen genom dopet. Därmed var söndagsskolans uppdrag avslutat och församlingen kunde ta vid.¹⁴⁰ "Säkerligen finns det ingen numera praktiserad verksamhet med undantag för den nytestamentliga församlingen som är av större betydelse för vårt folks andliga väl än söndagsskolan", skrev Lindahl 1948.¹⁴¹

På många platser startade pingstvännerna redan tidigt söndagsskolor.¹⁴² Men att ha en söndagsskola var långt ifrån en självklarhet för den unga Taborförsamlingen. I en tid då största delen av de som anslöt sig till församlingen var redan troende, vuxna människor från andra sammanhang, var det få som hade någon förståelse för söndagsskolverksamhet.¹⁴³ När Taborförsamlingens söndagsskola startade hösten 1923 var det med ett blygsamt antal barn, och lärarna fick kämpa både mot den utbredda misstänksamheten som fanns emot pingstvännerna, men även mot den skeptiska inställning till söndagsskolan som rådde bland delar av den egna församlingen.¹⁴⁴ Martin Palmgren var den som startade upp arbetet och han blev dess förste föreståndare. Förutom honom anslöt sig en lärarinna och en sångledare.¹⁴⁵ Två år efter starten hade den lilla skaran vuxit till femton elever. Det var ungefär på den nivån som elevantalet höll sig resten av decenniet, men de barn som kom var flitiga och kom regelbundet. Situationen blev dock ohållbar i mitten av 1930-talet då söndagsskolbarnens antal hade krympt till två eller tre stycken per samling, och i december 1935 fick verksamheten tills vidare upphöra. Istället började man med barnmöten på torsdagskvällarna, vilket visade sig vara en mer lyckad satsning, då man samlade närmare trettio barn per gång. Barnmötena blev aldrig någon regelbunden verksamhet, men en del möten hölls i staden de följande åren.¹⁴⁶

Söndagsskolan startades åter upp 1939 av Eric Lindahl, som sedan var dess föreståndare i sjutton år. Vid nystarten visade sig sju elever som delades in i två åldersklasser. Fem lärare och lärarinnor turades om att undervisa barnen de följande söndagarna, och vid årets slut var antalet elever uppe i arton. Antalet ökade sedan stadigt, och i slutet av 1940-talet undervisades nästan hundra elever, förutom i söndagsskolorna på utposterna i Gusselby, Aspa, Djupdalen, Guldsmedshyttan, Ramsberg och Fanthyttan. De elever som kom var också flitiga och det var sällan någon saknades. I takt med att elevantalet ökade gjorde man klasserna flera. Man fick också se de konkreta resultat man önskade genom att flera söndagsskolbarn kom till tro och lät döpa sig. 1946 beslutades att alla medel som samlades in i söndagsskolan skulle tillfalla yttre missionen, och att församlingen skulle stå för alla söndagsskolans utgifter. Intresset ifrån församlingens sida för barnverksamheten ökade när man på detta sätt kände sig mer delaktig. Medlemmar i församlingen hjälpte också till genom att hämta barnen med bilar på morgnarna.¹⁴⁷

¹³⁸ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948" - "Söndagsskolan" av Eric Lindahl, s 12

¹³⁹ Protokoll fört vid Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg årsmöte 6/1 1957, §14

¹⁴⁰ Verksamhetsberättelser för Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg söndagsskola 1939, 1943

¹⁴¹ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948" - "Söndagsskolan" av Eric Lindahl, s 12

¹⁴² Sundstedt, Arthur: "Pingstväckelsen och dess utbredning", s 265

¹⁴³ Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948", s 12-13

¹⁴⁴ 40-årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg, Dahl, Abner: "Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948", s 13

¹⁴⁵ Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte januari 1924

¹⁴⁶ Församlingens årsberättelser 1925-1939

¹⁴⁷ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1939-1956, Verksamhetsberättelser för Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg söndagsskola 1939-1949

Söndagsskolan är det barn- och ungdomsarbete som hållit på längst tid och som gett mest konkreta resultat. "De allra flesta som kommer till församlingarna kommer via söndagsskolan där de fått höra en gedigen förkunelse om Jesus från de allra spädaste åren", konstaterade pastor Ivar Paulsson 1961.¹⁴⁸ Efter sitt genombrott har församlingen hela tiden betraktat den som en av sina viktigaste arbetsgrenar. Ingen annan av de barn- och ungdomsaktiviteter som anordnats har varken till formen eller namnet hållit på lika lång tid. Sedan återuppstarten finns också traditionen med sommar- och julfester som avslutning på terminerna, vilka varit uppskattade och välbesökta. De senaste åren har söndagsskolan hållits under gudstjänsttid och i inledningen av söndagens förmiddagsmöte är söndagsskolan med i gudstjänsten genom sånger och undervisning för barnen. På det sättet menar man att barnen på ett naturligare sätt ska känna sig delaktiga i församlingen och gudstjänsterna.¹⁴⁹

Särskild verksamhet bland ungdomar var länge starkt ifrågasatt inom pingströrelsen. Att olika grupper samlades vid sidan av den övriga församlingen sågs som ett hot mot enheten. Risken var att ungdomarna skulle strunta i att vara aktiva i den ordinarie verksamheten, vilket inte var förenligt med idealbilden av församlingen där "de unga sjunga med de gamla".¹⁵⁰ När detta argument mot ungdomsverksamhet inte längre hördes, utan man istället började se på samlingar för ungdomar som något som kunde bevara ungdomarna i, eller för dem till, församlingsgemenskapen, samtidigt som församlingens bild av idrott och andra "världsliga" aktiviteter blivit mer tolerant, ledde det till ganska stora förändringar inom församlingens barn- och ungdomsverksamhet. Under 1970-talet togs en rad nya initiativ som skulle komma att bli vägledande för det fortsatta arbetet bland de yngre. Söndagsskolan och vissa barnmöten hade dithills varit de regelbundet återkommande aktiviteterna. Sedan mitten av 1950-talet hade församlingen även anordnat särskilda bibelstudium för ungdomar under vissa perioder. Nu startades pysselgrupper, barn- och ungdomskörer, sygrupper, ungdomsbibelstudier, lördagsskola, tonårsträffar, barntimmar, bibelkvällar, ungdomssamlingar och hobbyträffar. Många av dessa aktiviteter hade ett helt annat innehåll än församlingens tidigare barn- och ungdomsverksamhet. Syftet var fortfarande att undervisa om kristen tro så att barnen och ungdomarna kunde ta ställning och omvända sig, samt, när detta väl skett, föras vidare i den kristna gemenskapen, men den huvudsakliga aktiviteten på dessa samlingar var varken bibelstudium eller kristendomsundervisning utan andra aktiviteter som pyssel, idrott eller annan hobbyverksamhet. Barnen och ungdomarna lockades till församlingen av någon form av aktivitet som intresserade dem och så hölls i regel någon form av andakt i anslutning till samlingarna. Barn- och ungdomsarbetet i församlingen hade, om man ser till antalet aktiva barn, sin storhetstid på 1970-talet, då mellan 400-450 barn och ungdomar regelbundet deltog i de olika aktiviteterna. Sammanlagt anordnades ungefär tjugo samlingar per vecka, utposterna inräknade. Förutom i Lindesberg hade man verksamhet i Fanhyttan, Guldsmedshyttan, Storå och Gusselby. Sedan 1960-talet har församlingen årligen arrangerat lägerveckor. Från 1974 och framåt har man även deltagit i underhållet till en skolevangelist. När motståndet mot gruppbildningar inte längre uttrycktes på samma sätt, gavs samtidigt plats för att anställa egna evangelister med barn- och ungdomsverksamheten som största arbetsområde. Under 1970-talet anordnades också ungdomscaféer som under vissa perioder lockade många ungdomar. Denna typ av verksamhet har återupptagits de senaste åren.¹⁵¹

Under Sigvard Harknäs tid som föreståndare inbjöds skolklasser att besöka kyrkan, och de informerades då om församlingens tro samt pingstväckelsens historia. 1980-talet var annars ett årtionde då församlingen fick se hur antalet barn och ungdomar i församlingens aktiviteter snabbt minskade från närmare trehundra vid decenniets början till ett femtiotal några år senare. För att vända den negativa trenden försökte man med ett nytt grepp: VIPS, en förkortning av Very Important Persons Society, som startades av Filadelfiaförsamlingen i Stockholm och samlar barn i låg- och mellanstadieåldern. Barnen delas in i grupper beroende på intressen, som exempelvis matlagning, pyssel och sport, men samlas under ett gemensamt namn och har vissa samlingar gemensamma. I Lindesberg tog man efter konceptet 1987 och intresset bland barnen var stort redan från början. De första åren var ett hundratal barn inskrivna, men 1991 dubblerades helt plötsligt antalet barn och alla upptänkliga utrymmen fick tas i anspråk. Under 1990-talet var årligen ungefär tvåhundra barn och ungdomar aktiva i församlingens barn- och ungdomsarbete.¹⁵² Fortfarande ses barn- och ungdomsarbetet som mycket viktigt och man vet att det är därifrån man rekryterar sina flesta medlemmar. Roland Pettersson uppmärksammade församlingen på undersökningar som visat att 75% av alla som döps i Sveriges pingstförsamlingar kommer från barn- och ungdomsarbetet.¹⁵³

¹⁴⁸ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1961

¹⁴⁹ Församlingens årsberättelser 1939-2000

¹⁵⁰ Klinth, Roger: "Pingströrelsens identitet", s 13-14

¹⁵¹ Församlingens årsberättelser 1970-2000

¹⁵² Församlingens årsberättelser 1939-2000

¹⁵³ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1994

Mission

Den yttre missionen, spridandet av det kristna budskapet utanför Sverige, var något som pingströrelsen tidigt praktiserade. I avsaknad av en övergripande missionsstyrelse blev Filadelfiaförsamlingen i Stockholm, även på missionsområdet, en modell för hur många av de andra församlingarna skulle bygga upp sin verksamhet och stockholmsförsamlingens arbetsätt kopierades i många avseenden. När Taborförsamlingen i Lindesberg bildades var alla dåvarande pingstförsamlingar mer eller mindre engagerade i den yttre missionen.¹⁵⁴ Från Filadelfiaförsamlingen i Stockholm menade man att väckelse och mission hörde ihop. Vid "varje verklig väckelse i Guds församling" hade den missionsbefallning, som Jesus gav före sin himmelsfärd, "blivit levande för Jesu lärjungar". Missionen skulle bedrivas bland "hedningar", men även bland "namnkristna", med vilka man exempelvis menade katoliker och i Sydamerikas stater satsade man därför mycket av sina resurser. Eftersom man inte kunde finna några exempel på varken samfundsorganisationer eller missionsstyrelser i Nya Testamentet, skulle även missionen vara "fri" och det skulle vara lokalförsamlingarnas uppgift att avskilja och utsända missionärer. Däremot kunde mindre församlingar, som inte själva hade de ekonomiska resurser som krävdes, ta hjälp av andra församlingar för att stödja en missionär. I samtliga fall skulle dock endast en församling ha det närmaste ansvaret och stå som utsändande. Denna skulle även hålla uppsikt över missionärens levnadsätt och arbete.¹⁵⁵

Den unga Taborförsamlingen började sina missionsåtaganden med att stödja stockholmsförsamlingens missionärer och redan 1922 erhöll brasilienmissionären Gunnar Vingren regelbundet ekonomiskt stöd ifrån Lindesberg, det vill säga det som blev kvar av de insamlade medlen sedan man betalt lokalhyra och arvode till evangelisterna.¹⁵⁶ I Wien hade Filadelfiaförsamlingen i Stockholm missionären Alwin Christenson.¹⁵⁷ På 1930-talet erhöll han tillsammans med Elof Hansson ett månatligt underhåll på omkring 60 kronor av församlingen i Lindesberg. Arbetet var dock tvunget att avbrytas 1936 då de nazistiska myndigheterna förbjöd mission i Österrike.¹⁵⁸ Då började man istället att stödja Sture Andersson i Argentina, som Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg fortsatte att ge regelbundet ekonomiskt stöd fram till 1945, då Filadelfiaförsamlingen i Stockholm övertog den del av underhållet som församlingen i Lindesberg stått för. Man fortsatte dock att hålla kontakten med Andersson som stöddes genom sporadiska insamlingar långt efteråt. Under hela den här tiden fick församlingen besök av andra missionärer som berättade om och samlade in pengar till sitt arbete.¹⁵⁹

På pingströrelsens stora konferens, Kölingaredsveckan, framkom 1944 ett förslag kallat "Tiomiljonersinsamlingen för yttre missionen". Samtidigt uppmanades till bön om etthundra nya missionärer ifrån Sverige, eftersom man ville möta behoven vid krigsslutet, som man ansåg snart borde komma. Projektet fick stor respons bland pingstvännerna och redan inom två år hade målet både nåtts och överskridits.¹⁶⁰ En av de som gensvarade på appellen var Manne Paulsson, föreståndare för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg, som beslutade sig för att lämna sin föreståndartjänst och istället inrikta sig på att vinna invånarna i Liberias huvudstad Monrovia för Kristus. Annandag jul 1945 avskiljdes Manne och hans fru Mia Paulsson för missionstjänst i Liberia. Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg stod som utsändande församling, men en del grannförsamlingar var även med och delade på underhållet. Det faktum att församlingens föreståndare beslutat sig för att bli missionär i Afrika gav upphov till ett livligt missionsintresse bland församlingsmedlemmarna och året efter att Paulsson meddelat sina planer var insamlade medel till yttre missionen mer än tio gånger så stort som året innan, utan någon dramatisk ökning av medlemsantalet.¹⁶¹ De glädjande rapporterna som de kommande åren upplästes från "församlingens yttersta utpost" sporrade och ökade församlingsmedlemmarnas missionsintresse ytterligare. Liberia kom sedan under trettio år att vara helt dominerande på missionsområdet. Med undantag för några viloperioder i Sverige, exempelvis 1959-1961 då Manne Paulsson återigen var anställd som församlingens föreståndare, arbetade han och hustrun som församlingens missionärer i Liberia fram till pensionen 1976. Då erhöll

¹⁵⁴ Sundstedt, Arthur: "Pingstväckelsen och dess genombrott", s 69-70

¹⁵⁵ Söderholm, G. E.: "Tjugo år under Guds trofasthet", s 63-64, 90-92

¹⁵⁶ Årsberättelse för Taborförsamlingen i Lindesberg 1922, 70 år under Guds trofasthet - Glimtar från Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg verksamhet

¹⁵⁷ Söderholm, G. E.: a a, s 65-66, 88-89

¹⁵⁸ 40-årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg, Protokoll fört vid Taborförsamlingens i Lindesberg årsmöte 1933, Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1936

¹⁵⁹ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg 1937-1945

¹⁶⁰ Sundstedt, Arthur: "Pingstväckelsen – en världsväckelse", s 90-92, 371

¹⁶¹ Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1943-1945

han en guldmedalj av den Liberianska staten för sina insatser, en utmärkelse som ingen missionär tidigare hade fått, nämligen "Humane Orden of African Redeption", som utdelades för "insatser i humanitär tjänst och berömvärdt arbete i samband med landets uppbyggnad". Församlingen besöktes då och då även av liberier som informerade om situationen "på fältet", vilket ytterligare hjälpte till att engagera. Åren 1966-1967 och 1970-1973 gav man också ett delunderhåll till Gerhard och Solveig Persson som missionerade i samma land och när de kom hem till Sverige erhöll Joel Laurore i Monrovia deras underhåll fram till 1981. På Maj-Britt Charliers initiativ startades 1957 Liberigruppen som sysslade med mer praktiskt arbete för missionen genom att till exempel sy klädesplagg som skickades till Liberia.¹⁶² Efter Liberiamissionens dagar har denna övergått i Missionsgruppen, och man har sänt kläder både till församlingens olika missionsfält och till andra platser.¹⁶³

Sedan Liberiamissionens dagar har församlingen inte haft någon tydlig och stor post på missionssidan. Man har genom delunderhåll stött mission i bland annat Zaire, Tanzania, Sudan, Spanien och Brasilien. Ofta har man stött flera missionärer på olika platser samtidigt. En bibelskola i Indien har fått regelbundet ekonomiskt stöd sedan 1979, vilket dock inte varit någon stor del av missionsbudgeten. Den missionär som man efter Liberiatiden haft under längst tid är Gun-Marie Wallin, som arbetar i en liten evangelisk församling i Belgien. Hennes lön har församlingen sedan 1988 betalat omkring en fjärdedel av. Till skillnad från Wallin är det många av församlingens missionärer från slutet av 1970-talet som haft socialt arbete och bistånd som sina huvuduppgifter. Christina Eriksson var anställd som sjuksköterska i Tanzania och fick underhåll av församlingen under nio år. Gerhard Persson förestod en snickerifabrik i Liberia och hans fru Solveig Persson arbetade som sjuksköterska. I början av 1990-talet stöddes Katarina Lopes, som arbetade på ett rehabiliteringscenter för alkoholister och narkomaner i Spanien. Åsa Tegnemyr arbetade tre år med förebyggande sjuk- och hälsovård i Brasilien. Även om vissa av församlingens missionärer även tidigare var engagerade i socialt arbete, var detta aldrig någon huvuduppgift.¹⁶⁴ Begreppet missionär har sålunda vidgats till att även innefatta "den sociala delen av evangeliet", medan det i början av församlingens historia helt enkelt var benämningen på en person som predikade det kristna budskapet i andra länder. Församlingsföreståndaren Roland Eckerby skrev 1979 "å styrelsens vägnar" att det första skälet till mission var att eftersom svenska församlingar var så rika, hade de en skyldighet att "mätta de hungrande och kläda den nakne". Dessutom hade välutbildade svenskar mycket kunnande att bidra med till fattigare länder. Det tredje skälet som Eckerby anförde var den stora "faran av villfarelse". Eftersom den svenska pingströrelsen hade den bästa sammanhållningen i världen, var en betydelsefull del av missionsverksamheten att svenska bibellärare undervisade om svensk pingströrelsens församlingsmodell, med lokala och fria församlingar som var oberoende av samfund. Det fjärde skälet var att det ännu fanns stora områden med mycket liten kristen verksamhet, något som ansågs vara särskilt påtagligt i Europa. I den egna världsdelen hade församlingen inte bedrivit någon mission tidigare, förutom i Wien på 1930-talet, men Eckerby förespårde att Europa skulle komma att bli ett större "missionsfält".¹⁶⁵ Detta har också besannats. Församlingen har sedan början av 1980-talet haft missionärer bland annat i Belgien, Spanien och Tyskland.¹⁶⁶

Även om pingströrelsen inte haft någon gemensam missionsorganisation med övergripande missionsstyrelse, så har man startat mediaföretag med inriktning på mission. Radioföretaget IBRA startades på Lewi Pethrus initiativ och började sina första regelbundna sändningar 1955.¹⁶⁷ Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg lovade redan från början att stödja IBRA ekonomiskt med en insamling i månaden, vilket man gjort sedan dess och IBRA räknas fortfarande som en stor del av församlingens mission. IBRA har även spelat in radiogudstjänster i Filadelfiakyrkan.¹⁶⁸ Lika snabba var man att hänga på 1983 då det gällde startandet av pingströrelsens TV-bolag TV Inter. Då föreslogs att en femtedel av Sveriges pingstvännen skulle vara med i en TV-klubb, vilket innebar att man stödde TV-bolaget med en viss summa pengar i månaden. Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg var först av Sveriges pingstförsamlingar med att uppfylla det önskemålet. Lindesbergarnas snabbhet med att stödja pingströrelsens nya missionsprojekt har även uppmärksammats av tidningen Dagen, som menar att Pingstförsamlingen i Lindesberg "gillar satsningar och att ge ut. Så har de gjort i alla tider. När nya initiativ har tagits har församlingen näst intill utmärkt sig genom att ta tag i dessa."¹⁶⁹

¹⁶² Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1945-1981

¹⁶³ Församlingens årsberättelser 1980-1999

¹⁶⁴ Församlingens årsberättelser 1977-2000

¹⁶⁵ Årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1978

¹⁶⁶ Församlingens årsberättelser 1983-2000

¹⁶⁷ Pethrus, Lewi: "Ett sagolikt liv", s 246

¹⁶⁸ Församlingens årsberättelser 1955-2000, Dagen 4 september 1991

¹⁶⁹ Dagen 4 september 1991

Sammanfattning

Taborförsamlingen i Lindesberg bildades 1918, som ett resultat av aktualiserandet av den helige Andes gåvor inom delar av svensk frikyrklighet omkring tio år tidigare. En orsak till församlingsbildandet var att man ville ha en församling där utövandet av de andliga gåvorna, som exempelvis tungomålstalande, var en naturlig del av gudstjänsten. Det ansågs också viktigt att församlingen skulle stå utanför all samfundstillhörighet, och att nattvardsfirandet skulle vara öppet för alla troende och döpta. De första åren samlades församlingen i hemmen, men 1923 hyrdes en lokal för mötesverksamhet och 1935 invigdes den nuvarande kyrkan samtidigt som församlingens namn ändrades till Filadelfia. Den första tiden lades mycket tid ner på att cykla runt till närliggande byar för att berätta och sjunga om tron. Senare bedrevs verksamhet främst på de platser där församlingen hade boende medlemmar och där uppfördes flera kapell. Särskilt intensiv var utpostverksamheten omkring 1930-1960. Numera hålls möten på församlingens två utposter endast i undantagsfall.

Barn- och ungdomsarbetet har setts som mycket viktigt. Under nästan hela församlingens historia har den undervisat barn i den kristna tron genom söndagsskolan. De senaste trettio åren har en rad andra samlingar för barn och ungdomar anordnats, där den huvudsakliga aktiviteten inte har varit kristendomsundervisning, utan pyssel, idrott eller annat som kan locka unga människor. I regel har någon form av andakt eller liknande hållits i anslutning till dessa.

Den yttre missionen stödde församlingen tidigt genom att ge ekonomiskt stöd till olika missionärer som var utsända av Filadelfiaförsamlingen i Stockholm. Missionsintresset steg kraftigt när församlingens tidigare föreståndare, Manne Paulsson, utsändes som missionär till Liberia, och under mer än trettio års tid var Liberia helt dominerande på missionsområdet. De senaste två årtiondena har församlingen bedrivit mycket mission i Europa. "Den sociala delen av evangeliet" har samtidigt uppmärksamats mer och många av församlingens senare missionärer har varit anställda som biståndsarbetare och sjukvårdspersonal. En stor del av församlingens mission har varit IBRA Radio och även på andra områden har församlingen visat stort intresse och framsynthet vad gäller pingströrelsens gemensamma missionssatsningar.

Under församlingens första årtionden var pingströrelsen hårt kritiserad av kyrkosamfunden och media, vilket gjorde att församlingen i Lindesberg slöt sig närmare de andra pingstförsamlingarna. Församlingens historia uppvisar tydliga likheter med den svenska pingströrelsens i allmänhet, vilket i många fall kan förklaras med att församlingen i Lindesberg påverkats av samhällsutvecklingen på ett för de andra pingstförsamlingarna likartat sätt, men många gånger är orsaken till likheterna att församlingen influerats av andra församlingar inom och företrädare för rörelsen, bland annat genom de gemensamma tidningarna och konferenserna. Värt att notera är att församlingen relativt ofta ställt sig bakom Lewi Pethrus ställningstaganden i frågor som splittrat pingströrelsen. Synen på ledarskap och styrelsens sammansättning har förändrats på ett för pingströrelsen i allmänhet likartat sätt. Vid de tidpunkter som ingen klar enhet kring dessa frågor funnits inom rörelsen, har församlingen i Lindesberg följt Filadelfiaförsamlingens i Stockholm exempel. Sedan Lewi Pethrus död har pingstförsamlingarnas närhet till varandra minskat, och i församlingen märks numera mindre påverkan från övriga pingströrelsen. Församlingen har blivit mer accepterad i samhället och av andra kyrkor, vilket gjort att det ekumeniska samarbetet istället har blivit relativt stort.

Principen med fria församlingar betonades redan vid församlingsbildandet och har ansetts så viktig att den till och med varit ett motiv för mission. I nuläget finns dock planer på att starta ett pingstsamfund, en fråga som Pingstförsamlingen i Lindesberg ännu inte tagit ställning till. Förutom den eventuella ständpunktsändringen kan de grundläggande idéerna i församlingen inte sägas ha genomgått några större förändringar sedan bildandet. Däremot har församlingens syn på sig själv och sin uppgift på vissa områden förändrats. Under 1940-1960-talen fanns detaljerade restriktioner kring medlemmarnas utseende och det var vanligt att medlemmar blev uteslutna för att ha bevisat "världsliga nöjen" eller gjort annat som betraktades som syndigt. Idag förekommer inte uteslutningar av det slaget, något som delvis kan förklaras med ett att den bokstavliga bibeltolkningen, som utgick från det omedelbara textsammanhanget, på många områden fått ge vika för en mer kontextuell.

De offentliga mötena har varit det viktigaste i församlingens verksamhet, särskilt söndagarnas förmiddagsgudstjänster och väckelsemöten av mer utåtriktat slag. Under de senaste åren har församlingen, som 1998 bytte namn till Pingstförsamlingen i Lindesberg, samlats i så kallade tillväxtgrupper, där omkring tio personer per grupp träffas i hemmen för gemenskap, bön och samtal. Istället för de tidigare väckelsemötena, som nu endast anordnas vid engångstillfällen, betonas den lilla gruppens betydelse för att nå människor. Tillväxtgrupperna anses vara av stor vikt och jämföras i betydelse med söndagsgudstjänsterna.

Källförteckning

Otryckta källor

Församlingens stadgar	Stadgar för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg, antagna 5 mars 1933, 3 april 1949, 1 dec 1973. Stadgar för Pingstförsamlingen Lindesberg, antagna 1 mars 1998.
Församlingens årsberättelser	Årsberättelser för Taborförsamlingen i Lindesberg 1922-1934. Årsberättelser för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1935-1997. Årsberättelser för Pingstförsamlingen i Lindesberg 1998-2000.
Jubileumsberättelser	Tjugofemårsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg 1918-1943. 40-årsberättelse för Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg. Verksamhetsberättelse skriven vid Filadelfiaförsamlingen i Lindesberg. 50-årsjubileum. 70 år under Guds trofasthet – Glimtar från Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg verksamhet.
Protokoll för nuvarande Pingstförsamlingen i Lindesberg	Administrationsmöte 6/2 1966 Församlingsmöten 3/4 1927, 8/5 1948, 2/8 1953, 6/12 1986, 7/2 1987, 6/2 1988, 11/2 2001 Årsmöten 1924-2001
Övrigt	Förteckning över tillväxtgrupper – Pingstförsamlingen i Lindesberg 2001. Lovsångspärm – Pingstkyrkan i Lindesberg, 19 mars 2001. Verksamhetsberättelser för Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg söndagsskola 1939-1949. Årsrapporter från Filadelfiaförsamlingens Bokförsäljning 1948-1949.

Samtliga otryckta källor finns förvarade i Pingstkyrkans arkiv i Lindesberg.

Opublicerade uppsatser och kompendier

Björk, Annica 1999	<i>Ledarskap i svenska pingstförsamlingar – då och nu.</i> Uppsats i historisk-/systematisk teologi och praktisk teologi. Teologiska Högskolan Stockholm.
Klinth, Roger 1995	<i>Pingströrelsens identitet.</i> C-uppsats i historia. Linköpings universitet.
Magnusson, Mats 2001	<i>Tillväxtgrupper –Handledning för Pingstkyrkan Lindesberg.</i> Pingstkyrkan, Lindesberg.
Widén, Per 2000	<i>Livsstilmönster inom Pingströrelsen.</i> B-uppsats i historia. Linköpings Universitet.

Tryckta källor

- Aronson, Torbjörn, *Guds eld över Sverige - Svensk väckelsehistoria efter 1945*, Uppsala 1990.
- Dahl, Abner, *Filadelfiaförsamlingen Lindesberg 30 år 1918-1948*, Stockholm 1948.
- Hedegård, David och Saarisalo, Aapeli, *Biblisk uppslagsbok*, Malmö 1972.
- Hofgren, Allan, *Svenska trossamfund*, Stockholm 1985.
- Johansson, Kerstin, *Lindesberg – sommarstad vid sekelskiftet*, Lindesberg 1978.
- Linderholm, Emanuel, *Pingströrelsen*, Stockholm 1924.

- Lindqvist, Evald, *Bibeln – Namn för namn*, Vänersborg 1993.
- Pethrus, Lewi, *Brytningstider Segertider*, Stockholm 1970.
- Pethrus, Lewi, *Ett sagolikt liv – en självbiografi*, Uppsala 1995.
- Sahlberg, Carl-Erik, *Om Herren inte bygger huset... DAGEN 40 år*, Stockholm 1985.
- Sundstedt, Arthur, *Pingstväckelsen och dess vidare utveckling*, Stockholm 1971.
- Sundstedt, Arthur, *Pingstväckelsen och dess genombrott*, Vällingby 1971.
- Sundstedt, Arthur, *Pingstväckelsen och dess utbredning*, Vällingby 1972.
- Sundstedt, Arthur, *Pingstväckelsen – en världsväckelse*, Vällingby 1973.
- Söderholm, G. E., *Den svenska pingstväckelsens historia 1907-1927*, Stockholm 1927.
- Söderholm, G. E., *Tjugo år under Guds trofasthet - Filadelfiaförsamlingens i Stockholm tjugoårsberättelse åren 1910-1930*, Stockholm 1930.

Tidningar och tidskrifter

- Bergslagsposten 3 juni 1918, 5 maj 1937, 7 maj 1937
- Dagen 8 september 1968, 4 september 1991
- Evangelii Härold 14 juni 1918
- pingst.nu nr 6 oktober 2000

Ljudinspelning i författarens ägo

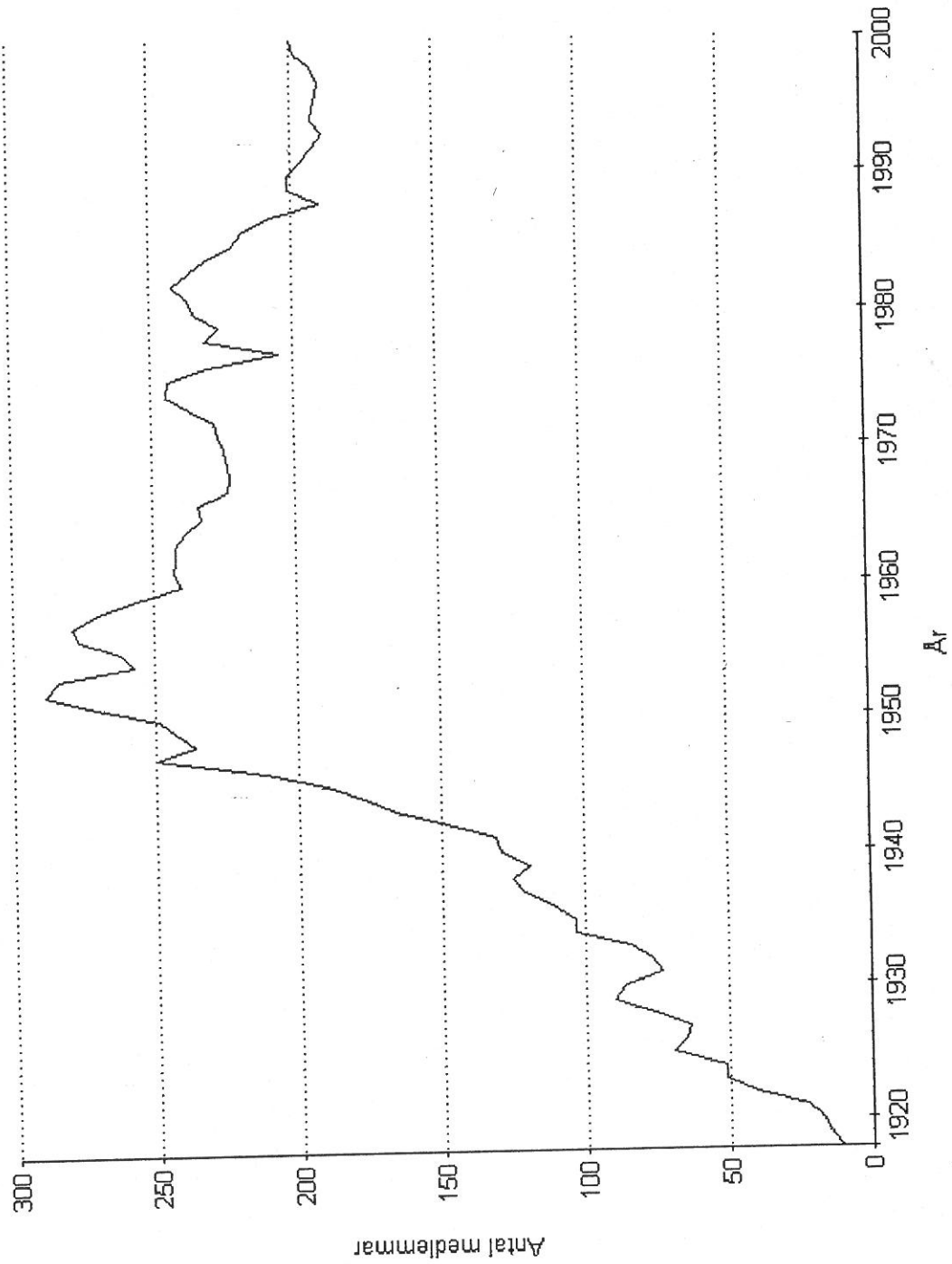
- Intervju med Gunnar och Maj-Britt Charlier, medlemmar i Pingstförsamlingen i Lindesberg sedan 1954.
15 februari 2001

Bildförteckning

Bilder på framsidan

- Exteriör av Filadelfiakyrkan i Lindesberg 1948
- Dopförrättning i Pingstkyrkan i Lindesberg 1992
- Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg söndagsskola 1948
- Interiör av Pingstkyrkan i Lindesberg 1988
- Filadelfiaförsamlingens i Lindesberg sångare 1946

Bilaga: Medlemsutveckling 1918-2000

Källa: 25-årsberättelsen, Församlingens årsberättelser 1922-2000